ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Тенденції

Земля у ретроспективі

▶ СТОР. 7

Проблема

Нелегали вподобали шляхи Півдня

▶ СТОР. 8

Курбасівські читання

Засновник шести театрів жив із кулею в серці

▶ СТОР. 10

№ 63 (8342) СУБОТА, 30 БЕРЕЗНЯ 2024 РОКУ WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Володимир Зеленський провів телефонну розмову з Майком Джонсоном

Президент України Володимир Зеленський провів телефонну розмову зі спікером Палати представників Конгресу США Майком Джонсоном.

«Розповів про ситуацію на полі бою, зокрема, про стрімке посилення російського повітряного терору», — повідомив у соцмережі Х Президент України. «Лише за минулий тиждень українські міста та громади зазнали ударів 190 ракетами, 140 «шахедами» та 700 КАБами. Виведено з ладу найбільшу українську ГЕС. У цій ситуації швидке ухвалення Конгресом допомоги для України критично важливе. Ми усвідомлюємо, що в Палаті представників є різні позиції щодо того, як це зробити, але головне — щоб питання допомоги Україні залишалося чинником об'єднання. Також обговорили необхідність якнайшвидшого перекриття джерел, з яких росія фінансує свою війну, та використання заморожених російських активів на користь України. В цьому ми також розраховуємо на лідерство Конгресу», — наголосив Володимир Зеленський.

Міжнародна парламентська спільнота може зробити значний внесок у досягнення цілей Формули миру

23—27 березня українська делегація на чолі з Першим заступником Голови Верховної Ради України Олександром Корнієнком перебувала з робочим візитом у Швейцарській Конфедерації.

Програмою візиту насамперед була передбачена участь делегатів у засіданні 148-ї Асамблеї Міжпарламентського союзу.

▶ СТОР. 3

Найважливіше — розблокувати рух вантажів

Уряди України та Польщі обговорили питання розблокування кордонів для аграрної продукції та мають спільне бачення у вирішенні цього питання. На цьому наголосив Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль після україно-польських урядових консультацій, які відбулися днями у Варшаві. Глава українського уряду нагадав, що Україна запропонувала Польщі План з п'яти кроків, і вже є прогрес у їх виконанні.

▶ СТОР. 5

На коня

Дорогі читачі!

Ви тримаєте в руках останній номер газети «Голос України» з матеріалами журналістів газети. З 1 квітня парламентське видання під звичною для вас назвою друкуватиме лише офіційну інформацію, обов'язковість опублікування якої передбачено законодавством України, тобто без жодних журналістських матеріалів.

▶ СТОР. 6

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

ФРОНТ

ЗСУ констатують: російським окупантам ніколи не буде спокою на нашій землі

У ніч на 29 березня рф здійснила черговий масований комбінований удар по десяти регіонах України. Ціллю повітряної атаки ворога були об'єкти енергетичної інфраструктури країни. Національна енергетична компанія «Укренерго» повідомила: внаслідок російського терору пошкоджені теплові та гідроелектростанції в центральних та західних областях. Зазначається, що на Дніпропетровщині наразі діють аварійні відключення, на Харківщині — графіки погодинних відключень.

За даними командувача ПС ЗСУ генерал-лейтенанта Миколи Олещука, в ніч на п'ятницю окупаційна армія рф випустила по території України 99 повітряних цілей, з яких наша ППО знищила 84 — 58 ударних БПЛА і 26 ракет різних типів.

▶ СТОР. 12

ПОДІЯ

З квітня автобуси возитимуть безоплатно

Нововведення запроваджується у Тростянці на Сумщині з 1 квітня, і це не жарт, а приємна реальність. Безоплатно обслуговуватиме жителів громади комунальне підприємство міськради «Тростянецьпастранс». Йому з місцевого бюджету виділяють субвенцію, якої має вистачити до кінця року.

Собівартість одного пасажироперевезення у комунальному транспорті вийшла у Тростянці порівняно невисокою і «по кишені» місцевому бюджету, бо міські маршрутки замінили на великогабаритні автобуси. Їх місту подарували зарубіжні партнери, **повідомляє наш власкор Володимир ЧЕРНОВ.**

КОРОТКО

■ У Закарпатському обласному центрі дитячої та юнацької творчості «ПАДІЮН» відкрито виставку дитячих робіт, приурочених до Великодня, **довідався наш власкор Василь НИТКА.**

■ Найкращих театральних діячів столиці відзначили премією «Київська пектораль-2023». Цьогоріч експерти переглянули вистави та визначили лауреатів у 14 основних і двох лауреатів у спеціальних номінаціях, **інформує КМДА.**

■ У Дніпрі відкрили другий у місті Центр рекрутингу української армії. Серед тих, хто у Дніпрі вже виявив намір долучитися до захисту країни, кожен п'ятий рекрут — жінка! Це важливий крок у зміцненні ролі жінок у військовій справі, **повідомляє Міноборони.**

ГОЛОС УКРАЇНИ № 63 (8342)
СУБОТА, 30 БЕРЕЗНЯ 2024

Всюди, де живе демократія, де процвітає свобода, на знак підтримки майорять українські прапори

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Пленарне засідання 28 березня

Відкривши пленарне засідання, Голова Верховної Ради Руслан Стефанчук повідомив, що в ньому бере участь делегація Національних зборів Французької Республіки на чолі з Головою Національних зборів Яель Брон-Піве.

«Від імені Верховної Ради України хочу висловити слова глибокої вдячності народу Франції, французькому парламенту, уряду і вам особисто за те, що продовжуєте привертати увагу світової спільноти до злочинної збройної агресії Росії проти нашої держави», — зазначив голова парламенту, підкресливши, що саме Франція однією з перших надала Україні боєприпаси зразка НАТО, створила коаліцію артилерії, коаліцію з постачання далекобійних ракет та авіабомб, стала ініціатором танкової коаліції, підтримувала формування коаліції літаків, будувала і будує для України корвети та катери. Крім того, наголосив Голова Верховної Ради, Франція стала першою державою, яка направила спеціалістів для розслідування і документування на деокупованих територіях України воєнних злочинів, які скоєні Росією, консолідувала та розширила невідкладну міжнародну допомогу для підтримки критичної інфраструктури України, заморозила майже 22,8 мільярда євро російських активів та працює над використанням їх на користь України, змогла переконати інші країни і допомогти з наданням Україні статусу кандидата на членство в Європейському Союзі.

«Французький парламент є справжнім прикладом підтримки українського народу для парламентів інших країн. Україна ніколи не забуде ту підтримку і допомогу, яку ваша держава надає у боротьбі з російською агресією», — сказав Руслан Стефанчук та запросив Яель Брон-Піве до слова.

Підтвердивши непохитну підтримку України з боку Франції, Голова Національних зборів Французької Республіки нагадала, що наші зв'язки сягають часів Анни Київської, доньки князя Ярослава Мудрого, дружини короля Франції Генріха I, отже, майже тисячу років, щоб зрештою стати міцною дружбою між двома суверенними народами, які зробили вибір на користь плюралізму і верховенства права. «Без сумніву, саме цей вибір, саме це прагнення демократії остаточно роздратувало господаря кремля. Вибори, які він нещодавно провів, не надурять нікого, як і референдуми під примусом, які він організував у Криму, потім на Донбасі. Його вдавана демократія без вільної преси, без живих опонентів, лише доводить його презирство до прав людини та основоположних гарантій, яким ми так палко віддані», — зазначила Яель Брон-Піве, наголосивши, що ця війна ще більше згуртувала європейців, які усвідомили, що повинні докласти зусиль для гарантування колективної безпеки.

«Оборона Європи на сьогодні вже не є табу, а Франція — постійний член Ради безпеки ООН — значно збільшила свій бюджет у цій сфері», — підкреслила вона, додавши, у 2022-23 роках на двосторонній основі або через Європейський фонд миру Франція надала Україні понад 3,8 мільярда євро у вигляді військової техніки та навчань, а також економічну та фінансову допомогу.

«У цьому контексті я з гордістю можу сказати, що Національні збори Франції від самого початку мого головування не стояли осторонь. 12 березня цього року мені випала честь головувати на засіданні, під час якого французькі депутати схвалили переважною більшістю Угоду про співпрацю у сфері безпеки з Україною», — сказала Яель Брон-Піве, додавши, що Національні збори також засудили Голодомор як злочин геноциду.

За її словами, встановлювати прямі зв'язки між нашими парламентами, їхніми відповідними органами, зберігати постійний контакт на рівні наших комітетів і груп дружби — це означає зміцнювати зв'язки, вибудовувати нові мости між нашими націями, аж ніяк не послаблюючи виконавчу владу наших країн, оскільки наші цілі є однаковими — гарантувати дотримання міжнародного права, відновити територіальну цілісність України та покарати воєнних злочинців.

«Ще у XVIII столітті Вольтер гучно заявляв: Україна завжди прагнула бути вільною. Він вітав тоді величну постать Мазепи, а також його народ, який, за його словами, був надміру закоханий у найбажаніше із багатств — свободу. Втілення цього незламного прагнення жити вільно, постать Мазепи надихнула також Віктора Гюго на велику поему, з якої я процитую лише одну строфу, але ж наскільки пророчу: «Його дика велич народиться із його мук», — сказала Голова Національних зборів Французької Республіки, додавши, що ніколи не забуде те, що побачила у Чернігові, під час першої поїздки до України. «Пройшовши через усі ці трагедії, Україна з кривавими ранами здобула повагу світу. Я бачу це, коли мандрую планетою — всюди, де живе демократія, де процвітає свобода, на знак підтримки майорять українські прапори», — сказала вона, зауваживши, що блакить і золото українського прапора також є кольорами всього Європейського Союзу, який надав Україні статус країни-кандидата на членство. «На шляху до повного членства у Європейському Союзі Україна може розраховувати на допомогу та підтримку Франції, яка з моменту головування в Раді ЄС у 2022 році не шкодувала на це своїх зусиль», — запевнила Голова Національних зборів Французької Республіки, висловивши своє захоплення спроможністю України битися одночасно на двох фронтах: військовому та реформуючи країну.

«Навіть у важкій ситуації, в якій ви перебуваєте, необхідно зберігати цілісність ваших демократичних і парламентських інституцій. Спроможність українських політичних сил брати участь у насиченому суспільному житті, зберігаючи при цьому здатність зібратися разом саме тут заради вищих інтересів Батьківщини, коли це необхідно, це і є справжній скарб», — переконана вона.

Яель Брон-Піве також підкреслила, що Франція голосом свого Президента Еммануеля Макрона закликала зробити стрибок у підтримці України. «У цьому весь сенс заяв Президента Еммануеля Макрона, росія, яка не поважає жодних правил, мусить знати, що ми не встановлюємо апріорі обмежень для наших зобов'язань і немає апріорі виключень з того, що може виявитись необхідним для підтримки вас у захисті вашої країни та загальнолюдських цінностей, за які воюють ваші солдати», — сказала вона, висловивши переконання, що настане день, коли мирна Україна відновить свої законні кордони та вже не буде фронтом, а буде «східними воротами» Європейського Союзу.

«Сьогодні я маю велику честь виступати перед вами у Верховній Раді України. А вже за кілька днів у Франції та у світі я буду глашатаєм страждань, потреб і легітимних прагнень українського народу. Ви можете розраховувати на мене, на нас, як можете розраховувати на Францію та Європу. Слава Україні», — запевнила насамкінець Голова Національних зборів Французької Республіки.

Після відновлення пленарного засідання, яке переривалося у зв'язку з оголошеною тривогою, народні депутати розглянули та відхилили дві блокуючі постанови: про скасування рішення Верховної Ради України від 21.03.2024 про прийняття в другому читанні та в цілому законопроекту про внесення змін до Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» щодо вдосконалення діяльності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб» (№ 9667-1-П) та про скасування рішення Верховної Ради України від 21.03.2024 про прийняття в другому читанні та в цілому проекту закону про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення прав військовослужбовців та поліцейських на соціальний захист (№ 10313 П1).

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

Під час засідання.

Голова Національних зборів Французької Республіки Яель Брон-Піве.

Відповідальність за незаконне використання гуманітарної допомоги

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

У Львові відбувся круглий стіл на тему «Діалог між представниками парламенту та практиками: кримінальна відповідальність за злочини, пов'язані з гуманітарною допомогою».

Захід проведено Комітетом з питань правоохоронної діяльності разом із Консультативною місією ЄС в Україні EUAM Ukraine.

У круглому столі взяли участь народні депутати України—члени комітету, представники Консультативної місії ЄС в Україні, Львівської обласної військової адміністрації, Служби безпеки України, Державного бюро розслідувань, Національної поліції України, Бюро економічної безпеки, Державної Прикордонної Служби України, Львівської митниці, а також представники судової гілки влади.

Під час роботи круглого столу: здійснено комплексний аналіз складу кримінального правопорушення, передбаченого статтею 201-2 КК України «Незаконне використання з метою отримання прибутку гуманітарної допомоги, благодійних пожертв або безоплатної допомоги». Також обговорено проблемні питання, що виникають у процесі притягнення до кримінальної відповідальності за відповідне діяння, та можливі шляхи їх вирішення.

Окремо сфокусували увагу на питанні ввезення транспортних засобів як гуманітарного вантажу.

Також представники судової гілки влади ознайомили присутніх з судовою практикою застосування законодавства про незаконне використання гуманітарної допомоги.

Учасники круглого столу зазначили, що Закон «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо відповідальності за незаконне використання гуманітарної допомоги» відповідає вимогам сьогодення, проте деякі його положення потребують вдосконалення.

Прес-служба Апарату Верховної Ради України.

Ще у XVIII столітті Вольтер гучно заявляв: Україна завжди прагнула бути вільною

Міжнародна парламентська спільнота може зробити значний внесок у досягнення цілей Формули миру

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

На полях Асамблеї українська делегація провела понад 30 зустрічей із парламентаріями з усього світу. Зокрема, народні депутати України здійснили потужну адвокаційну роботу, закликавши делегації взяти участь у Глобальному саміті миру у Швейцарії, сприяти поверненню депортованих до росії українських дітей, визнати Голодомор 1932—1933 років геноцидом українського народу, продовжити надання Україні озброєння, боєприпасів і техніки для боротьби з російським агресором, сприяти розмінуванню української території, а також долучатися до імплементації Формули миру Президента України Володимира Зеленського.

Перший заступник Голови Верховної Ради України Олександр Корнієнко виступив під час дебатів на 148-й Асамблеї МПС. Під час свого виступу він акцентував на масованих ракетних атаках із боку російської федерації, порушеннях росією міжнародного права, а також важливості реалізації Формули миру Президента України Володимира Зеленського.

Перший віцеспікер, серед іншого, наголосив, що справедливий, всеосяжний і тривалий мир можливий лише завдяки колективній волі та колективним діям. «Ми впевнені, що міжнародна парламентська спільнота може зробити значний внесок у досягнення цілей Формули миру. Лише спільними зусиллями та тиском на росію в усіх можливих міжнародних форматах можемо досягти нашої кінцевої мети — встановлення справедливого, всеосяжного та тривалого миру в Україні на основі Статуту ООН», — акцентував Олександр Корнієнко, закликавши членів Міжпарламентського союзу приєднатися до української Формули миру та Глобального мирного саміту.

У складі Міжпарламентського союзу працюють чотири постійні комітети. Вони відіграють особливу роль, яка визначена у статті 13 Статуту МПС. Зокрема, кожен комітет має певну сферу та тему діяльності — мир і міжнародна безпека, сталий розвиток, демократія та права людини; справи Організації Об'єднаних Націй. Основною частиною їхньої роботи є підготовка та ухвалення різного роду резолюцій МПС.

У межах роботи у комітетах відбувся також ряд вдалих виступів українських делегатів.

Комітет МПС зі сталого розвитку та робота українських делегатів

У межах роботи української делегації на полях 148-ї Асамблеї МПС **членкиня Комітету з питань екологічної політики та природокористування Леся Василенко у Комітеті МПС зі сталого розвитку** виступила співдоповідачкою резолюції на тему: «Партнерства для кліматичних дій: Сприяння доступу до доступної зеленої енергії та забезпечення інновацій, відповідальності та справедливості».

Разом із **членом Комітету з питань аграрної та земельної політики Артуром Герасимовим** Леся Василенко рішуче виступила за внесення поняття екоциду до тексту резолюції.

У такий спосіб народні депутати України закликали парламенти притягати до відповідальності суб'єктів, відповідальних за шкоду, завдану клімату, та розглядати збитки, пов'язані зі зміною клімату, у межах механізмів відшкодування, що виникають унаслідок міжнародних протиправних діянь.

Завдяки наполегливій роботі української делегації ця термінологія залишилася стійкою й не була розмита впливом таких держав, як росія.

Ще одним успіхом української делегації стало затвердження теми від України для наступної резолюції у Комітеті. Зокрема, Артуру Герасимову вдалося провести успішну адвокаційну роботу та залучитися підтримкою для пропозиції наступної резолюції — «Парламентські стратегії пом'якшення тривалого впливу конфліктів, зокрема, збройних, на сталий розвиток». Пропозицію подала шведська делегація, а доповідачем було обрано колегу з польської делегації.

Комітет з питань Організації Об'єднаних Націй і робота українських делегатів

У межах роботи у **Комітеті з питань ООН член Комітету з питань антикорупційної політики Олексій Жмеренецький** порушив питання перед всесвітніми гуманітарними організаціями щодо допомоги країнам, яким завдано непоправних наслідків від дій країни-агресора.

Зокрема, російська федерація своєю агресією спричинила збитки у продовольчій галузі України на суму більше 20 мільярдів доларів. «Якби Україна не розробила необхідні засоби й не почала знищувати ворожий воєнний флот, продовольча криза у світі була б набагато гіршою», — наголосив Олексій Жмеренецький.

На засіданні Комітету також обговорювали, як міжнародне право й суди можуть допомогти зменшити застосування військової сили у вирішенні конфліктів.

Олексій Жмеренецький висловив неприємну правду, що нині спостерігається небезпечна ситуація з нездатністю ООН зупинити агресію та міжнародні злочини. «Ми бачимо, як одна ядерна країна — російська федерація — скоює загальновизнані Генеральною Асамблеєю ООН та МПС дії агресії, а інші держави бояться діяти ефективно й вчасно», — зауважив він, додавши, що росія, порушуючи Статут ООН, узурпувала й посіла місце у Раді Безпеки ООН замість усіх колишніх республік СРСР.

«ООН потрібен механізм спільного реагування країн, які можуть ефективно паралізувати бойову машину агресора та надати всю необхідну військову підтримку для неядерної відповіді. Країна-агресор має автоматично втратити право вето на такі рішення у Раді Безпеки ООН», — наголосив під час свого виступу Олексій Жмеренецький.

Комітет миру та міжнародної безпеки і робота українських делегатів

У перший день робочого візиту **Голова Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва Олександр Мережко** виступив на постійному Комітеті миру та міжнародної безпеки Міжпарламентського союзу, закликавши МПС ухвалити постанови про покарання агресора. «Будувати мости для миру та порозуміння на 148-й Асамблеї МПС неможливо, якщо ми всі не будемо разом з Україною», — наголосив він.

Окрім того, Олександр Мережко акцентував, що текст проєкту резолюції, яку має ухвалити Асамблея МПС, не можна ухвалювати без вирішення питання агресії. «Зброя у руках держави-агресора, яка використовує її для вбивства мирних жителів, для знищення цивільної інфраструктури, є злочином, згідно з міжнародним правом, тоді як використання того ж озброєння жертвою агресії для оборони, захисту цивільного населення, абсолютно є виправданим», — зауважив він, навівши приклад, що держава-агресор росія, яку ряд парламентів уже визнав терористичним неонацистським режимом, щодня використовує безпілотники для вбивства мирних жителів. Водночас ще один терористичний режим — іран — надає рф дрони, у такий спосіб будучи співучасником геноциду проти українців. «Маємо вирішити це питання у нашій резолюції, не маємо закривати очі на використання зброї, зокрема, автономних систем озброєння, терористичними режимами, такими як геноцидна російська імперія», — наголосив Олександр Мережко.

Після виступу Голови Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва Олександра Мережка російська делегація «заявила протест».

Комітет демократії та прав людини і робота українських делегатів

У межах роботи на полях 148-ї Асамблеї МПС **член Комітету з питань антикорупційної політики Олексій Жмеренецький** також доєднався до роботи Комітету з питань демократії, де розповів про можливості України у боротьбі з фейками в Інтернеті та про деструктивну роль авторитарних режимів у використанні штучного інтелекту для дестабілізації суспільства.

«Кінцевий результат використання штучного інтелекту зараз усе ще залежить від наміру людини, яка програмує та використовує цю технологію. Технологічний процес стане загрозою людству, як стала ядерна зброя у руках тоталітарних режимів», — наголосив народний депутат України. Водночас він зауважив, що нині необхідно працювати над тим, щоби не допустити використання росією та іншими зловмисними режимами нових технологій для поширення агресії й соціальної поляризації на всіх континентах.

Окрім того, Олексій Жмеренецький повідомив, що в Україні компанії активно розробляють продукти на основі штучного інтелекту: «Українці вже продемонстрували вміння швидко опановувати нові технології та відкривати у них можливості, які ніхто раніше не уявляв. Поки росія експортує дезінформацію, Україна стає експортером технологій для боротьби за реальність і правду».

До складу української делегації також входять народні депутати України: Голова Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва Олександр Мережко, заступник Голови Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва Арсеній Пушкаренко, членкиня Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва Ольга Руденко, членкиня Комітету з питань екологічної політики та природокористування Леся Василенко, член Комітету з питань антикорупційної політики Олексій Жмеренецький, член Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики Олександр Санченко й член Комітету з питань аграрної та земельної політики Артур Герасимов.

Прес-служба Апарату Верховної Ради України.

ДОВІДКОВО

Міжпарламентський союз — це всесвітня організація національних парламентів.

Він був заснований понад 130 років тому як перша багатостороння політична організація у світі, що заохочує співпрацю та діалог між усіма країнами. Сьогодні до складу МПС входять 180 національних парламентів-членів та 15 регіональних парламентських органів.

МПС просуває демократію й допомагає парламентам розвиватися у сильніші, молодші, екологічніші, більш гендерно збалансовані та інноваційні інституції. Він також захищає права людини — парламентаріїв — через спеціальний комітет, що складається з депутатів з усього світу.

ОФІЦІЙНО

Постанова Верховної Ради України

Про здійснення Запорізькою обласною військовою адміністрацією, начальником Запорізької обласної військової адміністрації повноважень, передбачених частиною третьою статті 10 та частиною третьою статті 15 Закону України «Про правовий режим воєнного стану»

Відповідно до частини третьої статті 10 та частини третьої статті 15 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» Верховна Рада України **постановляє:**

1. На період дії воєнного стану в Україні та протягом 30 днів після його припинення чи скасування Запорізька обласна військова адміністрація, начальник Запорізької обласної військової адміністрації, крім повноважень, віднесених Законом України «Про правовий режим воєнного стану» до компетенції обласної військової адміністрації, начальника обласної військової адміністрації, здійснюють також повноваження, передбачені частиною третьою статті 10 та частиною третьою статті 15 зазначеного Закону.

2. Ця Постанова набирає чинності з дня її опублікування.

Голова Верховної Ради України Р. СТЕФАНЧУК.

м. Київ,
21 березня 2024 року.
№ 3625-IX.

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

За Кубок «Вклоняюсь кожному герою та кожній героїні низько» змагалися команди із 12 громад

У місті Новий Буг Баштанського району відбулися змагання з міні-футболу серед дитячих команд.

За Кубок під назвою «Вклоняюсь кожному герою та кожній героїні низько» змагалися команди із 12 громад Баштанського району. Це Софіївська, Баштанська, Горохівська, Інгульська, Новобузька, Снігурівська, Березнегуватська, Казанківська, Володимирівська, Вільнозапорізька, Широківська, Привільнянська територіальні громади. Про це повідомив **народний депутат України від Миколаївщини Олександр Пасічний.**

На відкритті були присутні очільники кожної із громад та представники райвійськадміністрації. Вони привітали учасників змагань, а згодом разом вручили переможцям кубки, медалі, індивідуальні призи від Асоціації футболу Миколаївській області, м'ячі від Української асоціації футболу та солодкі подарунки від спонсорів.

«Бачив, як представники громад уболівали за свої команди та були впевнені в їхній перемозі. Вдячний усім причетним за допомогу в організації цього заходу, адже це гарна можливість для дітей поспілкуватися зі своїми однолітками та отримати яскраві позитивні емоції. Укотре переконався, що дитячий спорт має розвиватися навіть у складних воєнних умовах. А тому продовжимо змагання Кубку і в інших районах області — Миколаївському та Первомайському», — поділився Олександр Пасічний, який очолює Асоціацію футболу Миколаївської області.

Після цих етапів по дві команди переможців з кожного району зустрінуться у спортивній залі на фінальних змаганнях та визначать абсолютного чемпіона.

Олена ІВАШКО.

Зміни у квітні

Українці зможуть подавати заяви в Міжнародний реєстр збитків

2 квітня Міжнародний реєстр збитків почне приймати заяви. Про це повідомив **народний депутат, голова Комітету Верховної Ради України з питань правової політики Денис Маслов** ***(на знімку)***.

«Це дуже важлива подія для України й усіх, хто постраждав від російської агресії. Реєстр прийматиме заяви від постраждалих фізичних, юридичних осіб та від держави Україна.

З 2 квітня подавати заяви на відшкодування збитків зможе перша категорія заявників — ті, чия нерухомість була знищена або пошкоджена через російську агресію.

Далі передбачається поетапний підхід — категорії реєстру будуть відкриватися поступово і згодом налічуватимуть приблизно 40 категорій. Кожна матиме окремо затверджену форму претензій і свій перелік доказової бази. Правила подання будуть єдиними для всіх», — зазначив Маслов.

За його словами, заяви до реєстру подаватимуть онлайн через платформу Дія.

«Це лише початок. Міжнародний реєстр збитків є складовою міжнародного компенсаційного механізму, розробку якого у 2022 році ініціювала Україна разом з партнерами. Увесь компенсаційний механізм складатиметься з реєстру збитків, компенсаційної комісії та фонду», — зазначив народний депутат.

У четвер, 28 березня, було оприлюднено правила подання заяв до Реєстру збитків.

Якщо ваше житло пошкоджене чи знищене після 24 лютого 2022 року внаслідок агресії рф, ви можете подати заяву до Реєстру з 2 квітня.

Це можна зробити через Дію українською або англійською мовами, особисто або через представника. Це — безплатно.

Потрібно буде заповнити форму заяви, в якій надати інформацію про:

► особу як заявника;
► майно, про яке йдеться, та право власності на нього;
► заяву до Реєстру пошкодженого та знищеного майна, якщо подавали;
► як саме майно було пошкоджено або знищено;
► опис та оцінку пошкодження та знищення, якщо проводилася;
► орієнтовну суму вимоги заяви.

Денис Маслов радить надавати всі наявні докази на підтримку заяви: документи, записи, заяви, фото, інші матеріали, які сприятимуть її розгляду. Заяву після подання можна уточнювати або доповнювати.

Після розгляду Рада реєстру може: включити заяву в реєстр, відмовити у включенні або повернути на доопрацювання для з'ясування додаткової інформації.

На думку голови комітету, компенсаційний фонд повинен наповнюватися з кількох джерел. Це заблоковані активи рф у країнах ЄС та інших державах. Це репарації російської федерації. Гранти від держав, які підтримують Україну й розуміють, яку шкоду завдала збройна агресія рф. Та кошти нашої держави.

«Заморожені за кордоном російські активи мають бути передані Україні. Та цього недостатньо для відновлення. рф має після нашої Перемоги платити репарації. Їх виплата повинна відбуватися в тому числі з можливих продажів росією своїх корисних копалин. Лише це може бути умовою дозволу їм це робити», — підсумував політик.

Зросте мінімальна зарплата

У квітні мінімальна зарплата зросте до 8 тисяч гривень на місяць. З початку року її розмір становив 7,1 тисячі. Цю норму регулює стаття 8 Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік».

Розмір мінімальної зарплати впливає на величину податків і зборів. Тож із квітня роботодавець платитиме податок на доходи фізичних осіб не менш як 1440 гривень і військовий збір — від 120 гривень.

Мінімальна сума єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування тепер буде 1760 гривень. А максимальна — 26,4 тисячі.

Після підвищення «мінімалки» зростуть пенсії громадян старше 65 років, які мають повний стаж. Розмір їхньої пенсії має бути щонайменше 40 відсотків від мінімальної зарплати. Тож така пенсія буде від 3200 гривень. Повний стаж у 2024-му становить 35 років для чоловіків, 30 — для жінок. Також з 1 квітня автоматично перерахують пенсії для 654 тисяч працюючих пенсіонерів, з урахуванням оновленого страхового стажу.

Тим часом

У квітні-травні 2024 року демобілізують строковиків. Верховна Рада в другій половині лютого ухвалила закон про звільнення в запас військовослужбовців строкової служби, термін служби яких закінчився під час дії воєнного стану. Для завершення цієї процедури був потрібен указ Президента, який Володимир Зеленський підписав 7 березня — указ №149/2024.

До кінця місяця переселенці мають право звернутися по виплати

22 березня 2024 року Кабінет Міністрів розширив перелік внутрішньо переміщених осіб, які матимуть право на отримання допомоги в наступні шість місяців. І продовжив термін прийому заяв до 30 квітня. Переселенці, які подадуть заяви у квітні, зможуть отримати виплати й за березень. З минулого року допомога на проживання стала строковою — вона обмежується шістьма місяцями.

Виплати продовжили автоматично:

► пенсіонерам, у яких пенсія менша за 9 444 гривні;
► особам з інвалідністю I та II груп;
► дітям з інвалідністю до 18 років, тяжкохворим дітям, дітям-сиротам та позбавленим батьківського піклування до 23 років;
► батькам-вихователям і прийомним батькам.

Подати заяву на продовження виплат, незалежно від доходів, мають право такі категорії:

► особи з тяжкими формами хвороб, які не мають групи інвалідності, та родини, де є такі особи;
► діти в сім'ях патронатних вихователів;
► діти, які тимчасово живуть у родичів.

Також подати заяви можуть сім'ї, в яких середньомісячний сукупний дохід на одного менший за 9 444 гривні, а в складі родини є:

► особи, які виховують дитину до трьох років або дитину до шести років, яка потребує догляду;
► діти до 18 років або студенти до 23;
► особа, яка надає соціальні послуги з догляду;
► особи з інвалідністю III групи;
► особа, яка не працює й доглядає дитину до 18 років. Або в сім'ї троє і більше таких дітей, а сім'я живе в зоні бойових дій.
► дитина, для якої немає місця в садку чи школі, а навчання в навчальному закладі проводять онлайн — повністю або частково.

Отримати допомогу на проживання зможуть переселенці від 55 років, які зареєструвалися в центрі зайнятості.

За даними Міністерства соціальної політики, в Україні — майже 4,9 мільйона переселенців.

ЦИФРА

19,3 тисячі вакантних штатних посад у системі державних органів скоротить уряд з 1 квітня. 29 грудня 2023-го Кабінет Міністрів схвалив постанову № 1410. Цей документ затверджує нову граничну чисельність працівників у центральному апараті органів виконавчої влади та в регіонах. Скорочення стосуватиметься 67 структур. Приміром, гранична чисельність працівників апарату МОЗ зменшиться на 93 працівники — їх буде 238. Скорочення не стосуватимуться МВС та поліції, Міноборони, Мінінфраструктури, Мінфіну.

Посилити захист дітей загиблих захисників

Дітям загиблих захисників, які не входили до складу добровольчих формувань територіальних громад, з 1 квітня збільшили адресну допомогу. Держава платитиме 7,8 тисячі гривень на одну дитину. І 6,1 тисячі кожному, якщо в родині є двоє й більше дітей.

Також у квітні запровадять нову допомогу «Дитина не одна». Йдеться про підтримку дітей, які залишились без батьків, але не мають статусу дитини-сироти чи дитини, позбавленої батьківського піклування, та які живуть у родинах родичів, знайомих, прийомних сім'ях, дитбудинках сімейного типу.

Розмір грошової допомоги на дітей різниться залежно від віку та стану здоров'я:

► до шести років — 6,4 тисячі гривень;
► з інвалідністю до шести років — 8,97 тисячі;
► від шести до 18 років — 7,99 тисячі гривень;
► з інвалідністю від шести до 18 років — 11,186 тисячі гривень.

ЦИТАТА

«Два роки тому окупанти втікали з околиць столиці, а для всього світу відкривалися масштаби кривавих злочинів в Ірпені, Бучі, Гостомелі. Згадую, коли побувала в Ірпені після деокупації: тіла людей на вулицях, запах згарищ, зруйновані будинки, безкінечна лють на ворогів та безкінечне співчуття до місцевих жителів, які пережили справжнє пекло. Ці міста стали символами опору окупантам і тепер стають прикладом того, як життя перемагає смерть та розруху».

Олена ШУЛЯК,
голова Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування.

2 квітня 2024-го минає два роки, відколи українська армія вибила російські війська з Київщини.

З машин в автошколах зникне знак «У»

Наприкінці квітня автошколи та сервісні центри МВС мають переобладнати автомобілі для практичних іспитів на отримання посвідчення водія. На машинах замість знака «У» в червоному трикутнику з'явиться «Н». А в тексті Правил дорожнього руху слова «учбовий транспортний засіб» замінили на «навчальний транспортний засіб». Бо в українській мові немає слова «учбовий» — це калька з російського слова «учебный».

З 1 квітня набувають чинності зміни до Правил дорожнього руху. З'являться знаки, які вказують напрям та відстань до туристичних об'єктів, спортивних споруд, об'єктів культурної спадщини. Вони матимуть коричневе тло, на якому зображені піктограми, що символізують туристичні та інші об'єкти.

Актуально

З 1 квітня гумдопомогу на кордоні реєструватимуть лише в «цифрі». До кінця березня на митниці ці товари реєструються і в паперовому, і в цифровому форматі. Тепер декларування та облік відбуватиметься виключно в автоматизованій системі реєстрації гуманітарної допомоги. Отримувачів реєструватимуть в Єдиному реєстрі, дані про товари вноситимуть у базу, про розподіл цих товарів треба відзвітувати протягом трьох місяців. На 23 лютого 2024 року в Єдиному реєстрі зареєстровані 7 305 отримувачів. Верховна Рада 8 грудня торік ухвалила закон, який спрощує ввезення в Україну гуманітарної допомоги.

Колегія суддів розглядатиме корупційні справи політиків високого рангу

Україна до кінця квітня має внести зміни до Кримінального процесуального кодексу. Це прописано в меморандумі з Міжнародним валютним фондом, який оновили 22 березня.

Кабмін зареєстрував у Верховній Раді два законопроекти № 10178 та № 11130. Вони передбачають зміни до 31-ї статті КПК. Змінюється порядок розгляду кримінальних проваджень Вищим антикорупційним судом. У справах, де ВАКС є судом першої інстанції, кримінальне провадження зможе розглядати один суддя, а не колегія з трьох суддів.

Колегія ж працюватиме з кримінальними провадженнями в суді першої інстанції, коли в злочині обвинувачують Президента України, повноваження якого припинено, народного депутата, Прем'єр-міністра, члена уряду, Генпрокурора, Голову Служби безпеки та інших чиновників високого рангу.

21 березня 2024 року МВФ погодив четвертий транш Україні на 880 мільйонів доларів. Загалом програма розширеного фінансування України від МВФ становить 15,6 мільярда доларів на чотири роки.

Підготувала
Ірина БУЛАНЕНКО.

Найважливіше — розблокувати рух вантажів

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

«Сьогодні я можу сказати, що ми точно маємо прогрес щодо зняття блокади. Наш план виконується. Не так швидко, як хотілося б. Але однозначно маємо позитивні тенденції та динаміку», — зазначив очільник КМУ.

Денис Шмигаль повідомив, що Україна погодилася на обмеження, зокрема й запобіжники, запропоновані Єврокомісією щодо аграрного експорту.

Також наша держава звернулася до Єврокомісії з пропозицією провести невідкладний скринінг, тобто аналіз, законодавства в аграрній політиці та транспорті й уже отримала рішення щодо пріоритетного скринінгу розділу, який стосується аграрної політики. Очікується, що він буде проведений наприкінці квітня.

Крім того, Україна наголошувала на важливості заборони російського та білоруського аграрного експорту до ЄС.

«Вдячні польському уряду й Сейму, який ухвалив відповідний заклик до Єврокомісії. Ініціатива також підтримана міністрами сільського господарства Литви, Латвії, Естонії, Польщі та Чехії. Наш голос почули в Брюсселі. Єврокомісія запропонувала запровадити збільшення мит на 50% на агропродукцію з росії і білорусі, зокрема на імпорт зерна. Відповідне рішення може бути прийняте вже найближчим часом», — зазначив Денис Шмигаль.

Прем'єр-міністр України повідомив і про попередні домовленості та проєкт угоди про необхідність запровадження спільного контролю на прикордонних пунктах пропуску та реалізацію проєкту обміну митною інформацією.

Також для вирішення ситуації на кордоні Україною було запропоновано створити антикризовий штаб. Вже триває робота між відповідними міністерствами обох країн, у якій також беруть участь аграрні асоціації.

«Відбувається активна комунікація в Брюсселі в межах Спільної координаційної платформи з питань експорту і транзиту української аграрної продукції. Її останнє засідання засвідчило готовність сторін до вироблення спільних рішень», — підкреслив Прем'єр-міністр.

П'ятий крок у розв'язанні даного питання — вільний пропуск через кордон не лише боєприпасів і гуманітарної допомоги, а й пального. «Польща внесла пункти пропуску на кордоні й прилеглі шляхи до переліку об'єктів критичної інфраструктури. Ми вчинили так само», — повідомив Денис Шмигаль, слова якого **цитує Урядовий портал.**

Зміцнюємо відносини з Індією

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба відвідав Індію. Сьогодні серед країн Глобального Півдня позиція Нью-Делі має високий авторитет, а, отже, на часі заручитися її підтримкою. Адже нині Індія, на жаль, продовжує співпрацювати з рф.

«Наше завдання — передати Нью-Делі просте послання. Коли ви вирішите співпрацювати з росією, будь ласка, знайте, що червоною лінією для України є фінансування російської військової машини», — наголосив глава МЗС.

Він також заявив, що співпраця між Індією та росією багато в чому ґрунтується на радянській спадщині. «Це не та спадщина, яка зберігатиметься століттями. Це спадщина, яка випаровується», — зазначив міністр.

Натомість, за словами Кулеби, Україна має намір зміцнити зв'язки з Індією. Він наголосив, що обидві країни виграють від розширення торгових та технологічних зв'язків.

У Нью-Делі Дмитро Кулеба провів низку двосторонніх переговорів, зокрема з главою МЗС Індії Субраманьямом Джайшанкаром **(на знімку)**.

Очільники зовнішньополітичних відомств провели засідання українсько-індійської Міжурядової комісії з торгівлі, економічної, наукової, технічної, промислової та культурної співпраці.

Глава МЗС України також зустрівся з представниками неурядових організацій, аналітичних центрів та журналістами.

Фото зі сторінки Субраманьяма ДЖАЙШАНКАРА в соцмережі X.

В одному залі — 550 писанок із країн Європи та Америки

Міжнародна виставка писанок безперечно приваблює цими днями до великої зали Закарпатського музею народної архітектури і побуту сотні відвідувачів. Адже на загальний огляд виставлено аж 550 експонатів майстрів з кількох областей України, а також зі Словаччини, Чехії, Румунії, Хорватії, Польщі, США, Швейцарії. Виставка має благодійний характер: майже 300 писанок з експозиції виставлено на продаж. Усі отримані кошти організатори обіцяють скерувати на підтримку ЗСУ.

Відкрив експозицію очільник музею, доктор історичних наук Василь Коцан. А перший заступник голови Закарпатської обласної ради Андрій Шекета привітав учасників і гостей: «Прийшов мені в голову такий оксиморон про те, що писанка багатогранна, — зазначив посадовець. — Насправді ж, якщо подивитися, то жодних граней на них немає. Зазвичай, усі вони — рівні, овальні чи круглі. Що ж тоді там багатогранного? Те, що кожен з нас може побачити в них щось своє. У кожної писанки — свій орнамент. Тут можна зануритися у світ кожної з них, знайти щось своє — особливе. Дякую музею за те, що ось уже 10 років він проводить цей захід, який навіть став міжнародним. Приємно, що склад співпрацює з такими поважними установами, як Музей писанкового розпису з міста Коломиї. Вдячний усім учасникам виставки, хто надав свої експонати, хто погодився допомогти своїми роботами Збройним Силам України, хто подарує позитивні емоції відвідувачам, які прийдуть до зали і побачать таку круглу і, водночас, багатогранну писанку».

Як повідомила пресслужба облради, у відкритті виставки в Закарпатському музеї народної архітектури і побуту також взяли участь митці, музейники, керуюча справами облради Мирослава Ливч і голова постійної депутатської комісії з питань бюджету Наталія Штефуца.

Подивитися на витвір рук майстрів, на стиль «мальованих яєць» із Закарпаття і суміжних з Україною держав та навіть з Американського континенту — це поринути в неповторний світ дитинства, зарядитися красою і осягнути велич Світлого Воскресіння Христового.

Василь НИТКА.

Ужгород.

Фото прес-служби облради.

Чотири роки членства в НАТО не минули для Північної Македонії даремно

Це було лейтмотивом урочистої церемонії, присвяченої річниці приєднання країни до Альянсу, яку відзначили в країні цього тижня.

Прем'єр-міністр службового уряду Талат Джафері, зокрема, наголосив: «Картина світової безпеки, яка складається зараз, є доказом правильності цього рішення».

Його ухвалили чотири роки тому в складній політичній обстановці, бо опозиція, яку підтримували просербські й проросійські сили, категорично виступали проти зближення Скоп'є з НАТО. Тодішній уряд пережив справжню гібридну війну, яку закулісно вела росія.

На шляху до НАТО країні треба було владнати свої відносини з сусідніми державами — Болгарією і Грецію. Скоп'є і Софія уклали Договір про дружбу, добросусідство та співпрацю, а з Афінами — Преспанську угоду, яка передбачала зміну назви з Македонії на Північну Македонію у 2019 році. Що й дозволило стати повноцінним членом Альянсу.

За чотири роки громадяни змогли переконатися у правильності цього кроку. «Чотири роки Північної Македонії в НАТО означають чотири роки підвищеної безпеки і спокійного життя для наших громадян. Сьогодні ми рівні за столом 32 суверенних демократій, де наш голос чують, а наші інтереси та думки цінують», — зазначила міністр оборони Слав'янка Петровська.

Вона нагадала, що з перших днів повномасштабного вторгнення росії в Україну Північна Македонія рішуче засудила дії путіна і надала Україні військову допомогу, серед якої були вертольоти Мі-24, на загальну суму, що дорівнює 16 відсоткам її річного оборонного бюджету. Слав'янка Петровська запевнила, що Північна Македонія продовжить надавати підтримку Україні доти, доки в цьому буде потреба. Й нагадала, що країна приєдналася до гарантій безпеки України.

Без членства в НАТО це було би просто неможливо. На цьому наголосив і американський дипломат Філіп Рікер, який очолював дипломатичну місію США у Скоп'є, а потім був помічником держсекретаря США у справах Європи та Євразії. Він згадав, що вступ країни до Альянсу був «процесом важким і неприємним, іноді він розчаровував, але країна пройшла через усе» і досягла «найкращого результату». Дипломат наголосив, що НАТО вже забезпечує безпеку та стабільність для Північної Македонії, а вступ до ЄС може забезпечити її економічне процвітання. «Майбутнє країни — в Союзі», — підбадьорив він громадян цієї балканської держави.

Північномакедонське видання Nezavisen повідомляє, що міністр закордонних справ Буяр Османі на зустрічі з послами НАТО та іншими представниками дипломатичного корпусу в країні зробив гучну заяву. «Інтеграція до НАТО та ЄС є найкращою відповіддю на російські імперські амбіції, бо Україна є лише її першою зупинкою, а однією з наступних будуть Західні Балкани», — цитує Nezavisen. Міністр додав: «Членство Північної Македонії в НАТО було реалізовано в дуже потрібний момент, ще до початку російської агресії в Україні. Таким чином, країна є не лише чинником стабілізації регіону, а й стимулом для країн нашого сусідства, які мають волю та готові стояти за спільні євроатлантичні цінності та цілі».

За словами Османі, зараз настав час для прискорення процесів європейської та євроатлантичної інтеграції. «Зараз, як ніколи, євроатлантична та європейська інтеграція Західних Балкан має вирішальне значення для покращення безпеки та зміцнення стабільності. Процеси євроатлантичної інтеграції є найкращими демократичними інструментами для запобігання конфліктам і зловмисному втручанню третіх сторін».

Олександр ВОЛОДИМИРОВ.

ЗА ПОРЕБРИКОМ

Дуже погані новини для путінського режиму

«Творчий» підхід до бізнесу путіна і міллера призвів до того, що, за підсумками минулого року, основна діяльність «газпрому» — видобуток та продаж газу — стала збитковою.

Підсумковий прибуток монополіста забезпечений дивідендами від участі в інших компаніях («газпромнефть», «газпромбанк», «новатек», «согаз»). Про це повідомив заступник міністра фінансів та перший заступник голови правління центробанку росії (1995—1998) Сергій Алексашенко, якого путінський фашистський режим оголосив «іноагентом» — ворогом кремля.

«газпром», який використовували як дубину кремля, коли перекривали газ Україні й заморожували споживачів в Європі, через війну зазнав непоправних втрат.

«Після початку війни концерн став чудовим прикладом того, як усі бізнесові досягнення можна дуже швидко перетворити на руїни через політичні амбіції. «газпром» втратив найбільший ринок збуту, а нові не з'являються. Він продає газ собі на збиток, отримує мільярдні позови від колишніх партнерів, а влада вимагає від нього дедалі більше грошей для покриття військових витрат, що зростають», — коментує «Новая газета. Европа».

Про ще одну погану новину для режиму повідомив росстат. Удари українських дронів по нафтопереробних заводах призвели до скорочення виробництва бензину в росії в березні в річному вираженні на 14,3%, а дизельного палива — на 7%.

До середини березня ЗСУ вивели з ладу 16% виробництва автомобільного палива. Останній удар було завдано по куйбишевському НПЗ «роснефті». З ладу виведено половину потужностей переробки нафти.

Ви не повірите, але найбільша бензозаправка світу тепер змушена збільшити імпорт бензину з білорусі. Новополоцький та Мозирський нафтопереробні заводи в білорусі від перевантаження тріщать по швах, ось-ось луснуть.

Щоб усунути дефіцит палива на внутрішньому ринку, влада ще й заборонила експорт бензину.

Після пошкоджень НПЗ, імпорт бензину, за даними Reuters, у першій половині березня зріс майже вп'ятеро.

«Ситуація для путіна погана. Як вони з неї вилізуть, не знаю. Вони розраховують на те, що вдасться укласти якесь перемир'я та перепочити. Вдихнути, видихнути і знову вдихнути. Якщо на таке не підуть Україна та Захід, то я думаю, що найближчі місяці будуть дуже трагічними не так для України, як для росії. Війна не потрібна нікому, крім путіна, патрушева і ще, можливо, людей, яких можна порахувати на пальцях однієї руки. Іншим вона не потрібна», — коментує ситуацію в країні російський історик Андрій Зубов. Він вважає, що зі зникненням путіна війна дуже швидко припиниться. Як зі смертю сталіна дуже швидко, буквально за кілька тижнів, припинилася Корейська війна, яка мала всі шанси перерости в світову.

«Сьогоднішня росія — вона не про Майстра і Маргариту, вона — про Бендера та Паніковського. Вічно скривджена, вічно буркотлива, не визнає жодних правил, ні для своїх, ні для чужих, агресивна і забіякувата, хизується своєю непередбачуваністю і всіх інших, спокійних і передбачуваних, вважає дурнями і слабаками», — це погляд політолога, емігранта Володимира Пастухова. А путін, схоже, навіть не здогадується, що завтра патрушев скаже: «Шеф, всьо пропало».

Богдан КУШНІР.

Україна підписала зі Сполученими Штатами двосторонню угоду щодо відтермінування виплат за державним боргом

ГОЛОС УКРАЇНИ № 63 (8342)
СУБОТА, 30 БЕРЕЗНЯ 2024

Газета «Голос України» якнайактивніше сприяла отриманню Томосу Православною Церквою України. Тема реальної історії УПЦ та церкви московського патріархату, яка окупувала Київську митрополію, системного характеру антиукраїнської діяльності рпц на наших теренах не сходила зі сторінок часопису

На коня

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Мабуть, ми не були газетою ідеальною — та чи й бувають такі серед «відомчих» видань. Одначе нам не дорікнеш, що ми були нечесні з читачами, навіть тоді, коли «відомство» не залишало нам, здавалось, жодних шансів для цього. Ось лише два приклади. Газета встояла під неймовірним тиском «згори» і не опублікувала сфальшовані результати президентських виборів 2004 року на користь Януковича. А згодом, через 10 років, коли парламент був практично під повним контролем Банкової й ухвалював драконівські антимайданівські закони, — наша газета друкувала ті закони (це був її статутний обов'язок), але поруч друкувалися і наші репортажі з палаючого Майдану.

Наша газета виникла й існувала в епоху, коли преса, в більшості своїй, хоч би до якого відомства чи олігархічної групи вона належала, дедалі менше дбала про тих, кого називали простим читачем. Газети, особливо «жовті», могли бути цікавими до

отого читача — й водночас цілком байдужими до його щоденних клопотів. На цьому тлі «Голос України» вельми вирізнявся. Окрім потужного парламентського відділу (що цілком природно для парламентського видання), в нашій редакції були не менш потужні відділи соціальних проблем, зокрема освіти, медицини, аграрних відносин.

Мало того, ми мали цілий юридичний відділ (чотири душі), і люди там без діла не сиділи: ходили по судах, бо сильні світу цього не раз виставляли нашим журналістам позови на мільйонні суми. А ще наші юристи надавали людям правову допомогу. Про її масштаб свідчать цифри. Бувало, майже щотижня редакція отримувала від читачів понад 200 листів з правової проблематики. І оті четверо наших плюс від десяти до сорока студентів-практикантів з юрфаку («Юридична клініка») кваліфіковано розбирали ту пошту й чим могли — допомагали.

Від початку російсько-української війни (ще коли вона звалася АТО) щосереди весь номер «Голосу...» присвячувався людям ЗСУ — і частину тиражу надсилали на передову.

І ще одна наша мимовільна провина — перед тими, хто стояв біля витоків газети. Передусім перед нашими двома головними редакторами: Сергієм Макаровичем Правденком **(на знімку праворуч)**, ініціатором і першим очільником «Голосу...», та Анатолієм Федоровичем Горловим **(на знімку ліворуч)**, нашим легендарним багатолітнім лідером і натхненником. Обох уже немає з нами, та ми знаємо, що вони сказали б зараз: «Як же ви, хлопці, не вберегли газету?».

Хтось із нас прийшов до цієї редакції вже з добрим журналістським досвідом, а хтось тут дебютував і прожив кращу половину свого професійного життя. З тих, перших, хто прийшов до нас восени 1990-го, коли створювався колектив, тепер лишився тільки один — Віталій Суддя. А найстарший, хто друкувався у нас до останнього часу, — це Борис Сидоренко, нещодавно він відзначив своє 90-ліття черговою публікацією на шпальтах рідної газети.

Коли добра компанія розходиться в різні боки, зазвичай звучить фраза: «На коня!».

Тут пригадується один цілком реальний кінь, причетний до історії «Голосу України».

Колись, під час передплатних кампаній, ми влаштовували серед читачів розіграш призів від наших спонсорів: кому — кавоварку, кому телевізор чи ще щось корисне для господарства. А наш вигадливий полтавський власкор Григорій Гринь, царство йому небесне, випросив у спонсорів живе лоша! Те лоша за жеребкуванням дісталося передплатникові з Гадяцького району. А Гадяч від Полтави не те щоб дуже близько. Та й треба ж іще знайти якусь машину, щоб перевезти лоша з Полтави. Та й Гринь був журналістом надто заклопотаним і все відкладав перевезення. Через кілька місяців телефонує до редакції той передплатник з Гадяцького району й каже зі специфічним полтавським єхидством: «Спасибі вам, хлопці, за те, що годуєте моє лошатко. Воно ж іще до роботи нездатне. А от коли воно стане конем — отоді й привозьте!»

Того коня, мабуть, уже немає на світі.

Бо коні так довго не живуть.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Наша газета — важлива частина націє– і державотворення. БУЛА і буде...

Понад 8 340 повнокольорових і чорно-білих номерів газети «Голос України», на шпальтах якої з 1 січня 1991 року журналісти парламентського видання щоденно інформували читачів про найголовніші події країни і зарубіжжя, аналізували тенденції суспільного розвитку з метою прогнозування майбутнього країни, досліджували заборонені в радянський час теми сталінських репресій, Голодомору, УНР і УПА, відкривали невідомі сторінки нашої історії, а ще добрі півсотні книжок, в які переростали ці дослідження, — такий далеко не повний творчий доробок колективу часопису.

За більш ніж 30 років свого існування газета стала, образно кажучи, літописцем епохи й активним учасником усіх державотворчих процесів, що відбувалися й відбуваються: від проголошення незалежності України та створення самостійної української держави під синьо-жовтим прапором, всеукраїнського референдуму 1 грудня 1991-го, який підтвердив бажання українців жити у власній країні, і виборів першого в історії Президента, всіх Майданів, на яких гартувалася нація, до сьогоднішніх днів.

Саме газета «Голос України» спільно з партнерами, серед яких Предстоятель ПЦУ Блаженнійший Епіфаній, доктор юридичних наук, головний редактор загальнонаціонального юридичного журналу «Право України» Олександр Святоцький та інші, виступила з обґрунтованою ідеєю встановлення в Україні Дня Української Державності, який було проголошено указом Президента від 24 серпня 2021 року. Цій пам'ятній даті, яка покликана нагадувати світові про те, що українське державотворення має понад тисячолітню традицію, а його витоки — у середньовічній державі Русь, центром якої був Київ, передувала кропітка багаторічна робота авторського колективу газети й істориків, що виступали на сторінках видання. Це і проведення у стінах редакції круглих столів «Україна-Русь: тисячолітня традиція державотворення», «Українська державність: витоки, етапи становлення та розвитку», «Скарбниця пам'яток українського права» — правова спадщина української держави (до 1000-річчя, вокняжіння Ярослава Мудрого)», а ще підготовка сотень статей-досліджень. Уже їхні заголовки багато говорять про зміст публікацій: «Україна — Русь: тисячолітня традиція державотворення», «Наша державність — це не збіг обставин. Вона — назавжди», «Віра і духовність — першопровісники української державності», «Галицько-Волинське князівство — продовжувач держави «Руської землі», «Українська козацька держава: носій ідеї непідлеглості», «Ідея державності від Закарпаття до Криму і Зеленого Клину», «Самостійна, суверенна, неподільна — одна на вік!», «Наші межі на сході проходили за Доном, на заході — по Віслу», «Сильною державу зробить усвідомлення історичної спорідненості», «Ми повинні усвідомити велич своєї давньої історії» тощо.

Журналісти «Голосу України» стали авторами таких масштабних книговидавничих проєктів, як «Українська державність. Витоки, етапи становлення та розвитку. Фотолітопис до 1180-ліття Української державності» (2019 р.), «Українська державність — історико-правничі нариси» (2021 р.), окремі дослідження, присвячені встановленню часу заснування Української держави, що є одним із важливих атрибутів сучасної держави, її суверенності та ідентичності, її тисячолітній історії і культурі. На книжковій полиці «Голосу України» — понад 600-сторінкове видання «30 років Незалежності», яке можна назвати літописом держави на визначальному етапі розвитку.

Усі дослідження, про які йшлося, а за «кадром» залишаються і книжки фотокореспондента Олександра Клименка, роботи якого експонувалися по світах і, зокрема, у штаб-квартирі НАТО, одного з найвідоміших істориків-мазепознавців власкора «Голосу України» Сергія Павленка, автора книжок «Оточення гетьмана Мазепи: соратники та прибічники», «Загибель Батурина 2 листопада 1708 року», «Тиранське поводження росіян» та інші, участь і перемога у міжнародних конкурсах і виставках редакційного художника Олексія Кустовського і ще багато-багатого всього, що працювало і працює на Українську державу, стали фундаментом для звернення до Президента України з пропозицією та обґрунтуванням запровадження Дня Української Державності, що нарешті і сталося. Знання історії нашого державотворення в усій тяглості є потужною силою проти маніпуляцій історичними фактами в умовах інформаційної війни рф проти України. Ціла низка матеріалів, надрукованих на шпальтах видання, спростовує кремлівські фейки про «єдиний народ» і «общность Русі» та працює на Перемогу.

Від початку війни росії проти України однією із провідних тем видання стали матеріали з лінії фронту, де перебували наші журналісти Людмила Коханець, Олександр Клименко та інші. Не залишилася непоміченою читачами, серед яких у «Голосу України» багато військових (газета тривалий час щосереди готувала спецвипуски для ЗСУ, частина тиражу яких потрапляла у прифронтові села і міста та й просто в окопи), і серія нарисів «З братами не воюють, або чому російсько-українські війни — не регіональний конфлікт, а цивілізаційне протистояння». Як і інша серія нарисів Наталії Яременко — «Російський солдате, кидай рушницю, йди додому».

З початком повномасштабного вторгнення газета «Голос України» майже щодня наповнювала рубрику «Злочини окупантів» новими статтями, підготовленими за матеріалами СБУ, Нацполіції, ГУР та свідченнями тих, хто пережив страшні дні в захоплених рашистами містах і селах. Ці статті перекладали п'ятьма мовами — англійською, німецькою, французькою, польською та іспанською і друкували не лише в газеті, їх розміщували на нашому сайті, а також на міжнародному інформаційному майданчику, тож вони були джерелом інформації для медіа інших країн. У Польщі, наприклад, за публікаціями «Голосу України» про звірства загарбників вийшов спецвипуск журналу «Культура плюс».

Газета «Голос України» якнайактивніше сприяла отриманню Томосу Православною Церквою України. Тема реальної історії УПЦ та церкви московського патріархату, яка окупувала Київську митрополію, системного характеру антиукраїнської діяльності рпц на наших теренах не сходила зі сторінок часопису. У 2017—2018 роках на шпальтах газети було надруковано серію нарисів «Українська церква та московські міфи», котрі лягли на стіл Вселенського патріарха Варфоломія I і зіграли свою роль у прийнятті рішення щодо надання Україні Томосу. Газетні нариси — основа книжки «Українська церква та московські міфи», яка минулого року стала номінантом Національної премії імені Тараса Шевченка.

Ми горді тим, що газетні публікації, ідеї й нелегка праця журналістів «Голосу України» трансформуються в інші видання. З часопису виросли й такі книжки, як «Софія Київська — тисячолітній символ української державності» та «Незламна Україна у війні цивілізацій». Презентація цієї книжки (наші журналісти є її співавторами та консультантами) запланована у квітні. Горді тим, що з 2014 року невтомно підтримували ЗСУ і як нагороду маємо від різних підрозділів, таких легендарних як 72-га ОМБр імені Чорних Запорожців, 14-та ОМБр імені князя Романа Великого, 128-ма окрема гірсько-штурмова бригада, грамоти, вимпели та прапори з автографами і подяками наших захисників. Горді відданістю своїй справі, яку цілі три десятиліття у стінах редакції демонстрували Сергій Лавренюк, Віталій Суддя, Віталій Жежера. Горді нашими читачами, які у ці складні часи залишися вірними виданню, нашою згуртованістю, єдністю, чуттям єдиної родини, якою всі ці роки була для журналістів газета «Голос України».

На жаль, з 1 квітня журналісти втрачають трибуну, а в блокнотах залишаються невиписані матеріали — про вражаючу виставку шістдесятниці Алли Горської в Українському домі, 160-річчя митрополита Київського і всієї Русі Василя Липківського, страченого у 1937 році енкаведистами як члена «української фашистської організації» та ще багато чого, що так і не стане цеглинкою у справі подальшої розбудови незалежної України, яка в ці дні втратила останню щоденну Газету в країні.

Світлана ЧОРНА.

Зберігаючи таку газету, ми зберігаємо слово на віки

Шановна редакціє газети «Голос України»!

Шановні народні депутати України!

Ми довідалися, що з 1 квітня газета «Голос України» більше не друкуватиме журналістські матеріали. Існуватиме лише як офіційне видання.

Нам, тим, хто стояв біля витоків заснування теперішньої Української держави та цієї газети, цей крок влади видається не просто помилковим, а шкідливим, хоч якими причинами це пояснюється. Це прямий шлях до позбавлення українців права оперативно отримувати інформацію про стан справ у державі та аналітичні матеріли, особливо під час великої війни.

Навіть практика переведення українських газет на електронні версії засвідчує, що такі газети або зникають, або перетворюються на друкований орган клубного характеру. Легко спостерігати, що таким газетам властиве значне звуження тематики публікацій. І це закономірно, бо скорочується кількість працівників, зокрема журналістів. Це відбувається з «Голосом України», і це диявольський задум.

Зарубіжна практика засвідчує, що в країнах демократії робиться все, щоб поряд з електронними версіями існували повноцінні паперові. Щоб переконатися в цьому, достатньо зайти до будь-якої книгарні в країнах—членах ЄС, США чи Канаді. У цих країнах і книгарень значно більше, ніж в Україні, і друкованих книг, і паперових газет з накладами в сотні тисяч, а то й мільйони.

Паперова газета — це найтривкіший носій інформації, якщо не рахувати глиняних та кам'яних табличок. Керівництво парламенту, уряд та Президент повинні усвідомлювати, що Україна переживає найтяжчий період своєї новітньої історії, коли доводиться захищати ще досить молоду державу та майбутнє нації в екзистенційній війні з варварами-московитами, яка вже перейшла десятилітній рубіж. Втрата хоч би одного біта інформації про ці історичні часи Українського народу — це біла пляма про часи його вершинних перемог. А ніщо так не об'єднує громадян, як перемоги. Влада повинна дбати про те, щоб передати наступним поколінням «цю славу», досвід новітнього українського державотворення. Це обов'язок влади. Не треба мати спеціальної освіти, щоб зрозуміти, що електронні бази інформації є дуже вразливими і легко знищуються. Паперові носії в цьому плані значно кращі.

Паперова повноцінна газета, наповнена журналістськими матеріали, дослідженнями, аналітикою, це ще й чіткий і стійкий візуальний образ, який западає в пам'ять людини на десятки років. Газета — це ще й звичний для людини впродовж століть образ писаного слова. Треба завжди пам'ятати, що в почині було слово. Зберігаючи таку газету, ми зберігаємо слово на віки.

Жодним аргументом не можна виправдати переведення «Голосу України» в інший формат, у газету, що виходитиме без журналістів. Це не можна розцінювати інакше, як розхитування інституційних основ української державності.

«Голос України», як орган Верховної Ради, забезпечував досить широку палітру думок, що є великою цінністю. «Голос України» мав широке поширення серед структур влади по всій Україні.

Зруйнувати газету досить легко, а створити — дуже важко. Трансформація газети «Голос України» неодмінно призведе до скорочення журналістів, а отже, до втрати інституційної пам'яті. Колективи ЗМІ складаються впродовж багатьох років, а руйнуються одним розчерком пера. Не один раз ми спостерігали це негативне явище, зокрема і щодо регіональних ЗМІ, що жахливо позначилося на якості нашої журналістики. Не треба забувати й про соціальну проблему, яку породить трансформація газети «Голос України». Доводиться скорочувати не тільки журналістів газети, а й цілу низку інших працівників. Це негативно відіб'ється і на всьому інфраструктурному ланцюжку, який включає структури з друкування газети, її збереження та поширення.

Ми звертаємося до керівництва парламенту, до всіх народних депутатів не робити цього злочину — зберегти газету «Голос України» такою, як її звикли бачити читачі.

Іван ЗАЄЦЬ, Павло МОВЧАН, народні депутати України п'ятьох скликань Верховної Ради України.

Земля у ретроспективі

ТЕНДЕНЦІЇ

Як вплинули численні аграрні реформи на стан і розвиток сільського господарства та ціни на ділянки, а також чи є загроза їх масового скуповування великими компаніями.

Земля на Прикарпатті значно зросла в ціні. Івано-Франківщина торік у грудні лідирувала за її вартістю, тепер дещо поступилася Львівщині. Однак цифра й досі майже утричі вища від середньостатистичної у країні. За інформацією Держгеокадастру (сайт datawrapper.de), станом на лютий цього року середня вартість гектара відчужених земельних ділянок у країні становила 42 442 гривень, в області — на рівні 109 тисяч гривень. Тенденція зрозуміла, адже на захід країни релокувався бізнес із прифронтових регіонів. Чимало переселенців із числа внутрішньо переміщених осіб купують ділянки для будівництва житла чи ведення аграрного бізнесу. А більший попит на товар одразу веде до його здорожчання.

Пропозицій чимало

Станом на 27 березня на відомому майданчику з купівлі-продажу онлайн зареєстровано 735 оголошень. Вони стосуються приватних площ із кадастровим номером. Приміром, за три ділянки сукупною площею понад гектар в одному із сіл Косівського району просять майже 1,26 мільйона гривень.

Можна припустити, що така висока ціна — за можливість ведення туристичної діяльності. Однак за ділянку 0,39 га в самому серці Карпат на Верховинщині ціна 38 тисяч гривень. Ділянка у передмісті Івано-Франківська 0,06 га — 275 тисяч гривень. А в іншому приміському селі — майже 1,8 млн грн за 0,01 га, тобто 10 соток. Буває, що покупець змінює цільове призначення та переводить землю у статус «для будівництва та обслуговування житлового будинку». Тож невдовзі там може постати чергова висотка.

А як же із комунальними землями? Оголошення на сайті ubiz.ua стосуються продажів прав оренди на ділянки сільськогосподарського призначення. Приміром, Івано-Франківська міськрада пропонує 10,68 га в одному із сіл громади за стартовою ціною понад 296 тисяч гривень. А Коломийська міськрада за майже 10 га для ведення товарного аграрного виробництва в селі Раківчик просить майже 14 тисяч гривень. У Рогатинській міськраді за майже удвічі меншу ділянку в селі Дегова визначили стартову ціну на аукціоні навіть більшу — понад 18 тисяч гривень без ПДВ.

Які загрози на ринку

Як відомо, із січня 2024-го землі сільськогосподарського призначення можуть купувати не тільки фізичні, а й юридичні особи. Таке відкриття ринку передбачене другим етапом земельної реформи. Сайт Головного управління статистики в Івано-Франківській області нині недоступний. Точних даних щодо придбаних ділянок немає. Однак, за інформацією одного з управлінців департаменту агропромислового розвитку ОВА, наразі великого руху в цьому напрямі не спостерігається.

Голова постійної комісії обласної ради з питань аграрної політики, земельних відносин та розвитку гірських територій Орися Книшук каже, що перевагу у купівлі землі сільськогосподарського призначення отримали агрохолдинги, адже мають більше обігових коштів, ніж дрібні фермери. І загроза для останніх у тому, що можуть втратити орендовані землі. А це зменшить перспективи розвитку малих господарств. Утім, розірвати договір оренди власник земельної частки може тільки через суд, а ця процедура відлякує селян. Тим-то таких процесів на Івано-Франківщині небагато.

Попри те, оголошення про купівлю землі на Прикарпатті трапляються часто. Особливо багато їх на території Рогатинської громади, де найбільшим сільгоспвиробником є відомий агрохолдинг.

«Не бачу особливого ажіотажу із продажем землі в нашій Городенківській громаді, — каже засновник ФГ «Родовід - П» із села Тишківці Іван Пронич. — Селяни не дурні, щоб продавати землю за безцінь, адже покупці нині пропонують не більш як тисячу доларів за гектар».

Та щоб продати, треба ще мати право власності на землю. На Івано-Франківщині та сусідній Львівщині при проведенні перших земельних реформ у 90-х роках минулого століття пішли таким шляхом, що ділили колгоспні землі маленькими шматками — іноді й по 10—20 соток у різних масивах. Наче пояснювали це тим, що прагнули справедливості: щоб один не отримав багатші ґрунти, а інший — бідніші.

Це призвело до того, що селяни мають по три-чотири, а то й по шість таких земельних часток. Добре, якщо встигли скористатися правом безплатної приватизації своїх наділів ще в 2006—2008 роках. Хто ж не знав такої законодавчої ініціативи або ж проігнорував — досі мають неприватизовані ділянки. Тепер їхні діти чи внуки мають витратити на офіційне оформлення спадщини чималі кошти: за один такий акт на право власності з усіма процедурами — не менш як 5 тисяч гривень. Приміром, уродженка села Петрилів Тлумацької громади Ганна Червак досі не оформила право власності на батьківський будинок і город.

Проблема ще й у тому, що чимало спадкоємців перебувають за кордоном чи деінде, тож є так звані незатребувані землі, які, так би мовити, висять у повітрі. Начебто вони належать старенським селянам чи спадкоємцям у разі їхньої смерті, а де-факто ними розпоряджаються тергромади. Тут віддавна було чимало зловживань. Приміром, сільські голови передавали їх у користування агропідприємствам за певну винагороду. У масштабах області йдеться про тисячі гектарів землі.

«Є ще й інша проблема, — наголошує Іван Пронич. — Приміром, наше фермерське господарство офіційно зареєстроване, тож сплачуємо МПЗ (мінімальне податкове зобов'язання) в розмірі 4 відсотків від оціненої вартості земельної ділянки. За гектар виходить до 1800 гривень на рік. А члени особистого селянського господарства сплачують 300 грн/га. Тобто за город у межах населеного пункту у 20 соток — лише 60 грн на рік. Дуже багато селян віддали свої наділи в оренду місцевим мешканцям, які обробляють їх на договірній основі, здебільшого без офіційного оформлення угод. Старенькі не можуть дати собі раду самотужки, бо треба мати техніку. За комбайнування зазвичай треба віддати половину зібраного врожаю».

Така нерівномірність у сплаті податків, на жаль, прописана законодавчо. Є й інша несправедливість, затверджена вже на місцевому рівні. Приміром, у Тишківцях при розпаюванні колгоспної землі її наділяли працівникам господарства станом на 01.11.1995 року. Тобто ті колгоспники, які навіть на день раніше вийшли на пенсію, залишилися ні з чим. У цьому селі ділянки виділили працівникам соціальної сфери — педагогічним та медпрацівникам. Натомість представники торговельної галузі їх не отримали, хоч і трудилися в місцевих крамницях, позаяк були працевлаштовані в РайСТ. Так само обділені ті мешканці села, які працювали деінде, а не в Тишківцях.

«Я очолив сільську раду на початку двотисячних, коли процес розпаювання завершився, — згадує Пронич. — То ми вже комісійно та на громадських слуханнях займалися розподілом тих ділянок у ближчому та дальшому від села масивах, щоб було справедливо. На той час на майже 3 тисячі гектарів землі було 2000 пайовиків. Ще залишався резервний фермерський фонд, а це 170 га. До речі, СВК ім. Шевченка досі функціонує, а розпалося ПСФГ «Тишківське».

Прикладів, як невдалим реформуванням держава безгосподарно розпорядилася своїми багатствами, можна навести чимало. Матеріальні надбання наших батьків та дідів збагатили, здебільшого, жменьку тих, хто вмів знайти лазівки в законодавстві. Тому, отримавши право розпоряджатися землею, селяни, за незначним винятком, так і залишилися бідними. Хоча й працюють з удосвіта й до темної ночі.

Людмила СТРАЖНИК.
Івано-Франківська область.

На знімку: такими оголошеннями на Прикарпатті не здивуєш.

Фото автора.

ВІД ЧИТАЧІВ

Дякуємо за працю!!!

Шкода, але газету «Голос України», на сторінках якої були надруковані доленосні для нашої країни й українського народу Акт проголошення незалежності України, Конституція України, закони про державну символіку — герб, гімн, прапор, ми більше не побачимо у звичному форматі. Газета, що стала, по суті, свідоцтвом народження нової України, відтепер друкуватиме лише закони України та постанови Верховної Ради. Без перебільшення, публікація на шпальтах видання сприймалася світом і українським народом як узаконення влади — президентської, парламентської, кабмінівської. Як символ суверенної держави.

«Голос України» звучав у кожному місті і селі... Протягом десятиліть це була платформа, яка працювала на зміцнення національних засад, обстоювання інтересів громадян України, яка висвітлювала героїчні сторінки боротьби українського народу за свою свободу і незалежність. Звільнення усіх журналістів, яким читачі довіряли і яких любили за правдивість і об'єктивність, позбавлення їх робочих місць — це поразка на інформаційному фронті. І все це відбувається у дні війни, коли усіма силами треба протидіяти путіну у його намаганнях захопити наші території, «денацифікувати» українське населення, позбавити нас мови, культури, історії, видавничих джерел.

Якийсь символізм є у тому, що журналісти видання стануть безробітними у День сміху — 1 квітня. Випадково чи ні? Хоч там що, нам потрібна загальнонаціональна суспільно-політична газета, така, якою ми знали «Голос України».

Зоя РУЖИН, заслужений працівник культури України.

Газета «Голос України» карбувала на своїх сторінках літопис державотворення у період Незалежності, звертала постійну увагу на теми історії та культури.

Чимало матеріалів на її шпальтах з'являлося про заходи у Музеї Голодомору, про життя українців Криму, що для мене особисто важливо.

Розумію, що час паперових видань поступово завершується, але в багатьох країнах вони ще виходять. Деякі видання перейшли в електронний формат. Невже парламент України не може собі дозволити зберегти газету такою, якою вона була?

Андрій ІВАНЕЦЬ, кандидат історичних наук.

ГОЛОС УКРАЇНИ № 63 (8342)
СУБОТА, 30 БЕРЕЗНЯ 2024

Нелегали вподобали шляхи Півдня

З початку повномасштабного ворожого вторгнення за маршрутом «Миколаїв—Одеса» активізувалися нелегальні пасажирські перевізники. Користуючись безвихідною для людей ситуацією, коли з Миколаєва масово виїжджали містяни, нелегали, нехтуючи законодавством, «налагоджували» власний бізнес.

Улюбленим маршрутом

За два роки ситуація практично не змінилася. Маршрут «Миколаїв—Одеса» та у зворотному напрямку є улюбленим серед нелегалів. Ці перевізники не мають дозвільних документів та договорів на транспортне обслуговування з Міністерством інфраструктури та обласними державними (військовими) адміністраціями; порушують податкове законодавство та Закон «Про автомобільний транспорт»; не проходять обов'язкові щоденні перевірки на стан здоров'я водіїв та стан транспортного засобу; працюють поза межами автовокзалів та автостанцій і повз каси.

Своє бачення проблеми висловив голова Асоціації автомобільних перевізників Миколаївської області, заслужений працівник транспорту України Валерій Буркун, який понад 30 років трудиться у транспортній сфері.

«Багато хто з нелегалів придбав транспортні засоби, які не відповідають технічним умовам для перевезення пасажирів, особливо на міжміських та міжобласних маршрутах. В основному задіяні транспортні засоби пасажиромісткістю 8—12 місць, які не мають сертифіката і не допущені Міністерством інфраструктури для виконання регулярних автобусних перевезень. На сьогоднішній день виявити за зовнішніми ознаками, легальний це перевізник чи не легальний, практично неможливо», — вважає фахівець

Сьогодні з Миколаєва на Одесу йде 24 офіційні маршрути, а насправді їх відправляється 109. Тобто на кожен офіційний автобус — три нелегальні. Вони граються з цінами і тарифами. Бо якщо нічого не сплачувати, то можна демпінгувати з цінами на квитки. Адже в кожному офіційному квитку закладено 20 відсотків ПДВ. Не сплатив — зекономив. Утім, така економія невідомо чим може обернутися для пасажирів.

Повз каси та автостанції

Ще один важливий момент: усі офіційні перевізники страхують пасажирів. 1,5—2 відсотки залежно від виду перевезення йде на страхування. У кожному квитку є страховий збір. А нелегали нікого не страхують. Якщо трапляється нещасний випадок на дорозі, то люди залишаються один на один із проблемою.

Поки центральний автовокзал в Одесі порожній, поруч працюють нелегали.

Питання діяльності автовокзалів та автостанцій чітко регламентується Законом «Про автомобільний транспорт». У ньому сказано, що автобуси вирушають від автовокзалів, автостанцій, а за їх відсутності — з місць, облаштованих для відправлення автобусів. Автовокзал, автостанція — це комплекс споруд, приміщень, які облаштовані для прийому пасажирів, організації прийому транспорту та відправлення транспорту та пасажирів. Там мають бути зала для очікування транспорту, кімната матері і дитини, вбиральні, кімната для водіїв, каса, місце для розташування диспетчера, розклад, на вулиці — перон, накриття.

Нелегальні перевізники тим і відрізняються від офіційних, що вони категорично уникають автовокзалів та автостанцій. Більше того, якщо пасажир навіть узяв електронний квиток і в ньому значиться пункт відправлення «Автостанція «Старосінна» в Одесі, свою маршрутку там він не знайде. Про це розповіла мешканка Миколаєва Оксана, яка часто буває у відрядженнях в Одесі і завжди замовляє електронний квиток через сервіси Busfor чи Infobus. Каже, жодного разу автобус не відправлявся від «Старосінної». Завжди телефонувала диспетчеру, аби дізнатися місце посадки. Зазвичай це були місця біля кафе «Булочки» на Привокзальній чи автостанція «Привокзальна». Тобто в місцях, які точно не відповідають законним вимогам. Очевидно, що нелегальні перевізники уникають автостанцій, аби не сплачувати додаткові збори.

З автостанціями в Одесі — біда. Центральний автовокзал абсолютно порожній, працює одна каса. Натомість за територією автовокзалу свої послуги відкрито пропонує нелегальний перевізник. «Старосінну» взагалі складно назвати автостанцією. Із зручностей для пасажирів — хіба що платна вбиральня. І хлопці-«диспетчери», які знаходять пасажирів та «розпихують» їх по маршрутах. Звісно, неофіційно, звісно, за окрему плату. Є більш-менш пристойна автостанція «Привоз». Усе решта — зупинки міського транспорту, звідки забирають пасажирів нелегали.

І ще — стосовно квитків. Квитки на перевезення продаються безпосередньо перевізником, через агенції та каси автостанцій. «Busfor та Infobus — це агенції, які продають послуги. Але хотілося б, щоби ті агенти мали заявки та укладали договори з тими перевізниками, в яких є ліцензії на перевезення пасажирів. А вони укладають з усіма бажаючими. Наприклад, їм зателефонували: я, Петя-перевізник, хочу через вас продавати квитки на Одесу. І продає», — каже Валерій Буркун.

Було б бажання

11 лютого 2015 року офіційно створено Державну службу України з безпеки на транспорті, яка є центральним органом виконавчої влади. До повноважень ДСБТ належить видача дозволів на міжнародні автомобільні перевезення; безпека на транспорті; міжнародне співробітництво; забезпечення транспортних засобів пристроями контролю робочого часу; державний контроль суб'єктів господарювання (контроль ліцензійних умов); внутрішні пасажирські перевезення (влаштування конкурсів із перевезення пасажирів). Саме ця служба і мала б здійснювати відповідні заходи проти нелегальних перевізників. Але все виходить інакше.

На думку фахівців-транспортників, цей орган перетворився на орган, який карає легальних перевізників. Бо їх легше контролювати. Вони відправляються у встановленому порядку з автовокзалів, вони мають власну виробничу базу, мають територію, фахівців, мають водіїв та керівників, яких офіційно прийнято на роботу. Через те левова частка штрафів за перевезення пасажирів перепадає саме на офіційних перевізників. Бо їх шукати не треба.

Прийшов на вокзал, став і складаєш акт. За день можна оглянути сотню автобусів та скласти стільки ж актів чи протоколів про порушення. У когось скло тріснуло, у когось дзеркало забруднилось, у когось відсутній договір або дозвіл в оригіналі, але є копія. І за це — штраф щонайменше у 17 тисяч гривень.

Валерій Буркун майже 30 років у транспортній галузі.

Дивно, що в такої сучасної служби відсутня електронна база даних з офіційними дозволами легальних перевізників. Адже можна просто відкрити гаджет та знайти повну інформацію: назву маршруту, хто перевізник, дозволи в електронному вигляді.

«Ми в минулому році вивозили людей з Миколаєва, евакуювали дружин та дітей військовослужбовців. Звісно, довелося робити все оперативно, інколи без усіх необхідних документів. То нам на два автобуси, які везли дітей із дружинами військових, склали два протоколи по 17 тисяч гривень. Хоча ми фактично здійснювали благодійні перевезення, знайшли водіїв, власне пальне. Написав скаргу, на яку ніхто не відреагував. Подали в суд, суд виграли. Тепер ніхто не повертає гроші, бо ще треба подати до Господарського суду», — ділиться Валерій Васильович, один з офіційних миколаївських перевізників.

А він вважає, що будь-яку ситуацію можна змінити. Для цього повинна бути воля тієї владної структури, на яку покладено функції контролю. Наприклад, підключити до спільних рейдів Укртрансбезпеки податкову, поліцію, інші контролюючі органи. Є такий механізм, як вилучення транспортного засобу, якщо водій порушує законодавство. Якщо по Україні в кожній області вилучать по 1—2 нелегальні автобуси, бажаючих займатися нелегальними перевезеннями поменшає. Урешті-решт, можна зробити «підсадку», виїхати за межі міста, скласти акт про те, що транспортний засіб використовується без дозвільних документів, й одразу його вилучити.

Варіантів багато. Було б бажання.

Як виїхати з «тіні»?

Натомість у ДСБТ немає бажання не лише прикрити нелегальний бізнес, а й елементарно надати нормальну відповідь на інформаційний запит журналіста. Виявляється, запитання в запиті були надто «складні» для служби, і для відповіді на них «необхідно створити нову інформацію шляхом проведення аналітичної роботи, узагальнення інформації, аналізу законодавства про автомобільний транспорт задля подальшого формування в єдину відповідь ініціатору запиту».

Насправді запит стосувався таких елементарних питань: як змінилася ситуація з нелегальними перевезеннями; скільки зафіксовано фактів порушень правил пасажирських перевезень за 2023-й та з початку 2024 року; як відрізнити легального перевізника від нелегального, та інших. На жаль, замість відповіді журналіст отримав класичну відписку. Більше того, автор у вигляді ДСБТ навіть не розділив пасажирські від вантажних перевезень. Хоча мова йшла саме про пасажирські перевезення.

Голова ДСБТ Євген Зборовський у своїх численних інтерв'ю жаліється: «Законодавство застаріле і недосконале, з доцифрової ери, вимагає залізної доказової бази на папері, свідчень людей, фіксування факту оплати. Інспектор часто не може довести факт нелегальних перевезень у суді, особливо коли це оплата онлайн і пасажири не готові свідчити». Можливо, з початку створення Служби вже можна було заповнити законодавчі прогалини?

Народний депутат України, заступник голови парламентського Комітету з питань транспорту та інфраструктури Володимир Крейденко зазначає, що ринок міжобласних перевезень в Україні має дуже непривабливий вигляд: у «тіні» перебуває 72 відсотки сектору. Тобто незадекларованими залишаються майже 4,3 мільярда гривень. Держава недоотримує понад 866 мільйонів гривень на рік, які б могли піти на купівлю сучасної системи ППО чи іншої зброї для наших захисників.

«Лише легалізація «тіньових» оборотів від продажу квитків для автостанцій дасть держбюджету майже 400 мільйонів гривень на рік. Крім того, якщо весь пасажирський трафік із «тіні» повернеться на легальні автостанції, це дасть можливість здавати частину їх приміщень в оренду. У такому разі з виручених коштів автостанції зможуть додатково сплатити в бюджет приблизно 140 мільйонів гривень податків», — зазначає народний депутат.

Така нормотворча діяльність із залученням зацікавлених сторін уже почалася. Є сподівання, що незабаром український бюджет зможе розраховувати на додаткові істотні надходження від виведення з «тіні» автобусних перевезень, а громадяни України — на комфортне перевезення за європейськими стандартами та нормами. Наразі в Комітеті з питань транспорту та інфраструктури опрацьовують відповідний законопроект.

Тож пасажирські перевезення мають перспективу стати легальними.

Олена ІВАШКО.
Фото автора.

Автостанція «Старосінна» в Одесі не відповідає вимогам законодавства.

Нелегальні перевізники уникають автостанцій, аби не сплачувати додаткові збори

У послугах не відмовлять жодному

У Запорізькому міському територіальному центрі соціального обслуговування поновили послугу денного перебування дітей з інвалідністю.

До повномасштабного вторгнення такий сервіс працював у трьох районах міста. Нині його реанімували поки що в Шевченківському районі. Тут фахівці приймають дітей з особливими потребами для догляду та денного перебування з урахуванням актуальних безпекових умов — у приміщенні укриття.

Як розповіли у міськраді, центр надає соціальні послуги громадянам у складних життєвих обставинах, зокрема реабілітаційні та соціальні дітям з інвалідністю. Нині щоденно обслуговують понад 25 юних громадян з особливими потребами: з ними працюють практичний психолог, учитель-дефектолог, фахівець із фізичної реабілітації, учитель-реабілітолог та асистент. До того ж таку послугу надають удома тим, хто не може відвідати відділення за станом здоров'я.

«До таких дітей додому приїздить наш фахівець. Проте з метою соціалізації та для залучення всіх фахівців у роботу з ними двічі на тиждень цих дітей підвозять до відділення спецавтотранспортом територіального центру. Систематична робота дає свої плоди — навіть у діток зі складними порушеннями є позитивні результати з розвитком та соціалізацією. Намагаємось усім приділити відповідну увагу. Але маємо певні проблеми з доукомплектуванням персоналу, зокрема є додаткова потреба в дефектологах», — розповідає завідувач відділення комплексної реабілітації дітей-інвалідів Шевченківського району Ольга Носик.

Серед загальної кількості дітей з інвалідністю, які отримують соціальну послугу денного перебування, 15% мають статус внутрішньо переміщених осіб — їх більше сорока.

«Кожен, у кого дитина з обмеженими можливостями, має право написати заявку на отримання цієї соціальної послуги. Для цього потрібно звернутися до департаменту соціального захисту населення міської ради. Потім батькам треба буде поспілкуватись із фахівцями центру, щоб визначити потребу дитини у цій послузі. Далі зібрати пакет документів — посвідчення особи батьків, свідоцтво про народження дитини, індивідуальна програма розвитку, якщо дитина має інвалідність, і довідка ВПО, якщо така є», — зазначив заступник директора центру Олександр Косач.

Детальну інформацію про порядок та умови отримання послуги денного догляду дітей з інвалідністю можна отримати за телефоном гарячої лінії — 066 48 18 17.

Роман ВОЛОДИМИРОВ.

Фото Запорізької міської ради.

У НОМЕР

Із книгою наближають Перемогу юні мешканці Полтавщини

Лубенська публічна бібліотека імені Володимира Малика найактивніше долучилася до проведення Всеукраїнського тижня дитячого читання.

Тут триває знайомство юних читачів із новими виданнями. Акція має більш ніж промовистий девіз: «Наближаємо Перемогу з книгою». Зовсім свіжими виданнями відповідної тематики полиці книгозбірні поповнилися завдяки участі в акції «Валіза з книгами».

Тож дітлахи залюбки читають твори Зоряни Живки «Пес Патрон», Тані Стус «Таємні історії маленьких і великих перемог», Олі Русіної «ТОР — тракторець, що тягне танк» та інші. Водночас книги стають для юних читачів не тільки розвагою на дозвіллі, а й життєвими порадниками, добрими друзями, які допомагають долати труднощі непростого воєнного сьогодення.

Водночас вони надихають на добрі справи, зокрема й на посильну підтримку воїнів-захисників України, додають позитивного настрою та оптимізму. А отже, справді наближають нашу спільну Перемогу над лютим ворогом.

Василь НЕЇЖМАК.

У філіях Подільського лісового офісу розпочинають створювати мінералізовані смуги

Це один з ефективних методів захисту від лісових пожеж.

Цього року лісівники Подільського офісу створять 843 км нових мінералізованих смуг. Це фактично така само кількість, як минулоріч. Також проведуть догляд за уже створеними мінсмугами, які охоплюють 2549 км.

Детально по областях.

Найбільше мінсмуг буде облаштовано на Хмельниччині, а саме на півночі області, де переважають хвойні насадження. Вони найбільш вразливі до пожеж. Буде створено 653 км нових протипожежних бар'єрів та відновлено понад 1900 км минулорічних.

У Тернопільській області мінсмуг побільшає на 120 км, а доглянуть лісівники площу 370 км.

У гірських лісах Буковини в планах 70 км нових мінералізованих смуг, поновлять 278 км.

Мінералізована смуга — це штучно створений протипожежний бар'єр, проведений шляхом очищення ділянки території, що межує з лісовим масивом, від горючих матеріалів. Як правило, прокладається смуга механізованим способом. При цьому мінеральний шар ґрунту оголюється, а трава, хвоя, листя та інші матеріали, що здатні горіти, в процесі цього присипаються землею.

Як працює мінсмуга?

При загорянні зорана смуга перешкоджає поширенню низової пожежі на інші ділянки лісового масиву.

Мінсмуга створює опорну лінію, від якої проводитися зустрічний регульований підпал лісового насадження для зустрічного вогню.

Ольга РЖЕПЯНСЬКА, прес-служба Подільського лісового офісу.

Фото надано лісовим офісом.

Стартував масштабний проєкт комплексної підтримки ветеранів

Підтримати українських захисників, прищепити суспільству шанобливе ставлення до тих, хто повернувся з російсько-української війни, — мета масштабного проєкту для ветеранів ТитаниUA, що стартував на Дніпропетровщині. Його амбасадорами будуть учасники бойових дій, ті, хто пройшов крізь вогонь, кого не зламали наслідки важких поранень. Вони працюватимуть із побратимами, їхніми родинами та дітьми.

Проєкт включає в себе не тільки медичну, фізичну та спортивну реабілітацію, а й ініціативи, що сприятимуть інтеграції ветеранів у всі сфери життя області. Також передбачені й освітні програми, спрямовані на виховання у суспільстві шанобливого ставлення до героїв.

«Адаптація до цивільного життя нелегка. Сам через це проходив. Тому дякую Дніпропетровщині за впровадження такого проєкту. Він дасть змогу комплексно підійти до реабілітації воїнів. Упевнений, ви впораєтеся, бо постійно на передових позиціях серед областей. Та й кількість ветеранів, якими ви опікуєтеся, дуже велика», — зазначив в. о. міністра у справах ветеранів Олександр Порхун.

За словами керівника ОВА Сергія Лисака, проєкт створювали за принципом «Рівний — рівному»: «Він для ветеранів цієї війни, про них і за їхньої участі. Навколо ТитаниUA об'єднаємо тих, хто пройшов бойове пекло, важкі поранення, ампутації та, долаючи виснажливий біль, не здався. Вони стануть провідниками демобілізованих на шляху відновлення. Поділяться власним досвідом, підтримають, бо краще не зрозуміє ніхто», — зазначив він.

Максим Козорог, один з амбасадорів проєкту, став на захист країни ще у 2014-му. Дістав важке поранення, переніс ампутацію, подолав довгий шлях реабілітації і адаптації до цивільного життя. «Найважче було повернутися у соціум. Коли ти декілька років на війні, міняється психологічний стан, ставлення до людей, важко повернутися до цивільного буття. Такі проєкти, як ТитаниUA, допомагають воїнам скоротити шлях відновлення», — впевнений Максим.

Підтримка побратимів особливо важлива для тих, хто тільки починає лікування чи реабілітацію. Спершу з ними, а також із їхніми родинами, проведуть спеціальні тренінги, під час яких навчать правильно комунікувати з ветеранами.

«У ветеранів та цивільних навіть частини головного мозку інші працюють. Це анатомія. Тому маємо одним пояснити, як соціалізуватися, а іншим — як спілкуватися з демобілізованими. І важливо дати воїнам майданчик, де вони почуватимуться гідно», — впевнений військовий психолог Андрій Козінчук.

До презентації проєкту долучилися понад сто оборонців, волонтерів, психологів, громадських діячів, медиків та освітян. Не залишилися осторонь і представники громад та бізнесу.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.

Фото Дніпропетровської ОВА.

Міськрада допомагатиме ТЦК проводити мобілізацію

У Сумській міськраді створили Відділ мобілізаційної роботи, працівники якого допомагатимуть співробітникам ТЦК вручати військовозобов'язаним повістки.

Новостворена структура складатиметься з чотирьох чоловік. Вони роз'яснюватимуть особам призовного віку їхні права та обов'язки, а також допомагатимуть співробітникам Територіальних центрів комплектування вручати мобілізаційні повістки.

Створення у Сумській міськраді нового відділу ініціював начальник обласної військової адміністрації Володимир Артюх, а депутати міськради із цим погодились та ухвалили відповідне рішення.

Володимир ЧЕРНОВ.

ГОЛОС УКРАЇНИ № 63 (8342)
СУБОТА, 30 БЕРЕЗНЯ 2024

У столичному театрі імені Івана Франка відкрито виставку «Театр під час війни», що висвітлює діяльність франківців у складний для країни час. Вхід вільний

Завтра минає 110 років від дня народження академіка Леоніда НОВИЧЕНКА (1914—1996) — українського вченого–літературознавця, критика

«Хроніки Перемоги» Ольги Курської

«Хроніки Перемоги» — під такою назвою у Житомирському обласному літературному музеї відкрилась персональна виставка Ольги Курської. Тут — 60 картин, що написані з перших днів великої війни та об'єднані вірою у Перемогу і в кожного, хто стоїть на захисті Батьківщини.

З вітальним словом на відкритті виступив директор Житомирського обласного краєзнавчого музею Роман Насонов. «Дуже несподівано було побачити на виставці впізнавані сюжети, — звернувся він до мисткині. — Ви даєте свою рефлексію на те, що побачили, пропустили через себе. Є збірні образи, є біль, є гумор. Я бажаю, щоб ваша мрія — об'їхати всі обласні центри та виставити там свої роботи — здійснилася».

Роботи Ольги Курської повертають відвідувача музею до Маріупольського театру, Ірпеня, Гостомеля, Кременчука, Ізюма, Дніпра... На її картинах — маленький хлопчик із Запоріжжя, якому довелося перетинати кордон самотужки, борщ бійців із Попасної, взуття дітей, які загинули, понівечені поля Харківщини... За словами художниці, одні картини написані за кілька годин, інші — за тижні. Однак кожна має власну історію, яка западає в душу.

— На початку війни я не планувала цю виставку. Просто мені важливо було малювати і передавати свої емоції та переживання. Згодом люди підходили і дякували за те, що я зобразила емоції, які всі відчувають, — розповідає художниця. — У літературному музеї є роботи з виставки «Хроніки Перемоги»; більшість із них — це пастель, акварель, живопис, змішані техніки. Картини різних розмірів, форматів, залежно від того, що було під рукою вночі чи вдень, коли була можливість малювати. Є роботи з виставки «Мистецтво на уламках війни», де використані військові атрибути, що перетворені на артоб'єкти: гільзи, ящики, різні уламки.

— У центрі експозиції ви бачите картину «Серце». Це синьо-жовте серце кожного українця, яке б'ється на тлі червоного стяга з чорним Деревом життя. Всередині цього серця приклеєно невеличкий уламок ракети, який мені у шпиталі подарував військовий для творчості, — продовжує Ольга Курська. — У цих роботах я дозволила собі відійти від академізму, дати волю емоціям. Можливо, картини неідеально пропрацьовані, зате емоційно насичені. Роботи не продаються, виставка буде збільшуватись. Бо ми не можемо обирати, що для нас важливіше, який момент був символічнішим, який зачепив за серце більше. Все однаково важливе.

Художниця також надрукувала зображені картини на листівках, які кожен охочий може придбати за символічну ціну. Отримані кошти підуть на потреби ЗСУ. Військовим, які завітають у літературний музей, листівки даруватимуть безплатно.

Додамо, що виставка «Хроніки Перемоги» мандрує Україною. У планах мисткині — представити роботи в Кременчуці, Івано-Франківську та Чернігові.

Людмила ЛОБАЧОВА.
Житомирська область.

Фото зі сторінки Ольги Курської у Фейсбуці.

ДОВІДКОВО

Ольга Курська — художниця в четвертому поколінні, працює у напрямі українського сучасного імпресіонізму. Народилась та виросла в Черкасах. Початкову художню освіту здобула в Дитячій художній школі імені Данила Нарбута. У 2014 році закінчила Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького за спеціальністю «Образотворче мистецтво» та отримала диплом магістра з відзнакою. Є учасницею міжнародних, всеукраїнських, обласних та міських виставок, організаторкою благодійних і патріотичних проєктів. Також виступає на науково-практичних конференціях. Викладачка Черкаської дитячої школи мистецтв імені Валентина Талаха, волонтерка, ілюстраторка, арттерапевтка.

Засновник шести театрів жив із кулею в серці

«Курбасівські читання», які відбулися у Тернопільському обласному краєзнавчому музеї, були присвячені 137-літтю від дня народження видатного режисера, актора, драматурга, засновника шести театрів, публіциста та перекладача Леся Курбаса.

— Лесь Курбас часто повторював, що театр має бути таким, яким суспільство має бути завтра. То була його візія. Візія людини, яка випередила свій час і мистецтвом мужньо протистояла тоталітарній системі. Радянська влада боялася Курбасового «світла совісті», його «розумного арлекіна», що правдою будив людей і змушував думати, — так відкрив читання керуючий справами виконавчого апарату Тернопільської обласної ради Олег Сиротюк.

«Людина-театр» стала небезпечною для системи, і система знищила її, розстрілявши в Сандармосі за «націоналізм» та «контрреволюційність». «Я страждаю за те, що люблю українську націю, українську культуру, мистецтво», — писав Курбас. За іронією долі він загинув від кулі ката, хоч пів життя носив кулю біля серця — ще 26-річним сам вистрілив собі в груди через нещасливе кохання.

Про загибель Курбаса (1937 р.) його дружина Валентина Чистякова дізналася через багато років. У 1961-му вона отримала листа зі свідоцтвом про його смерть (нібито 15 листопада 1942 р. Причиною значився крововилив у мозок.

— Фізичної смерті Курбаса московитам видалося мало, — додав Олег Сиротюк. — Його ім'я як ворога народу, який нібито брав участь в Українській військовій організації та хотів убити другого секретаря цк кп(б) Постишева, всіляко намагалися осквернити й стерти. Не вийшло. Учні продовжили справу вчителя, який жив Україною.

Пам'ять про засновника унікального «Березоля» та першого стаціонарного українського професійного театру «Тернопільські театральні вечори» береже обласний комунальний меморіальний музей-садиба Леся Курбаса, що в Старому Скалаті на Підволочищині. Саме там мешкав дідусь драматурга. Під час читань віртуальну екскурсію стежками дитинства, юності, творчості режисера-реформатора провела очільниця музею-садиби Оксана Ковцун. А наукова співробітниця установи Соломія Дупля презентувала присутнім виставку «Лесь Курбас — новатор і реформатор українського театру».

Багато цікавого можна було дізнатися про видатного українського митця. Маловідомі факти про долю геніального актора, який знав десять мов і був гордістю сцени, повідала екскурсовод обласного краєзнавчого музею Тетяна Штокайло. Про цікавинки особистої бібліотеки Леся Курбаса у фондах Тернопільського обласного краєзнавчого музею розповіла завідувачка сектору фондів музею Світлана Ковальчук, а завідувач науково-методичного відділу музею Степан Костюк зупинився на філокартії, присвяченій видатному теоретику театру.

«Лесь Курбас під грифом «секретно» — такою була тема доповіді Людмили Бочарової. У ній старша наукова співробітниця відділу природи обласного краєзнавчого музею вперше представила документи — відповідь кдб Карельської АРСР на запит Тернопільського обласного краєзнавчого музею у 1989 році.

Про творчий тандем Курбаса й Куліша та п'єси, що досі йдуть на сцені Тернопільського академічного обласного українського драматичного театру імені Тараса Шевченка, оповів народний артист України, професор інституту мистецтв кафедри театрального мистецтва Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка В'ячеслав Хім'як.

«Тисячу разів доцільніше дряпатися на Говерлу і зриватися з неї, доцільніше потовктися при цьому як слід, але таки видряпатися на неї, ніж повзати на низах», — казав Лесь Курбас. За 50 років він підкорив не одну мистецьку «Говерлу», назавжди змінивши український театр.

Ірина ПОЛЬОВА.

Фото з відкритих джерел.

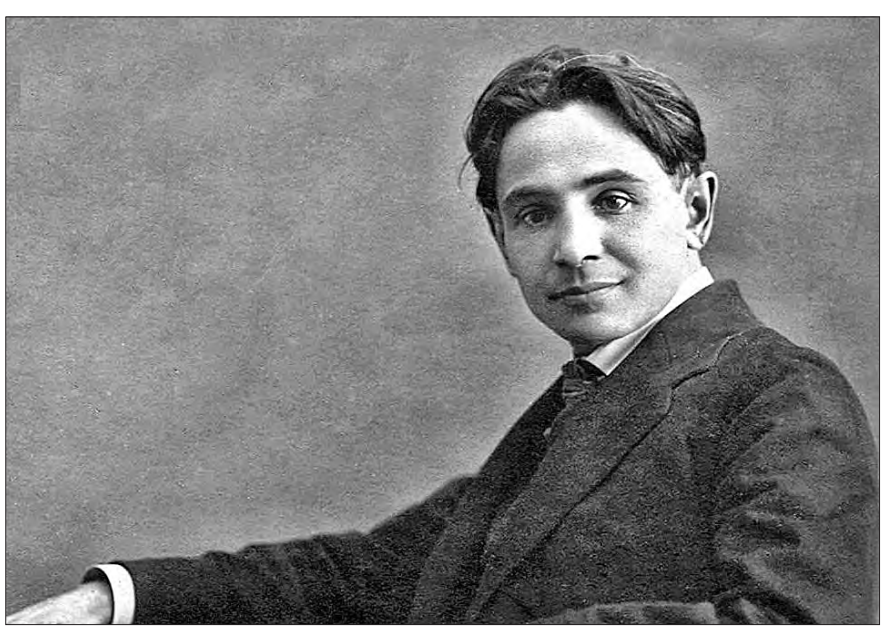

Між Волинню і московщиною — історична прірва

Про це йшлося на презентації книжки «Пам'ятки княжої доби (волинський контекст)» та альбому «Первісне мистецтво Волині та Волинського Полісся», яка відбулася 27 березня в Луцьку в обласній універсальній бібліотеці імені Олени Пчілки.

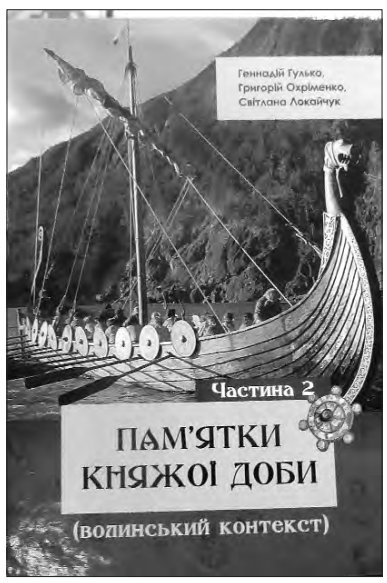

Від імені авторських колективів цих цінних наукових видань виступили заслужений працівник культури України, почесний краєзнавець України Геннадій Гулько та відомий український археолог, дослідник праісторії Волині, заслужений працівник освіти України, кандидат історичних наук, лауреат Премії імені Олександра Цинкаловського Григорій Охріменко. Високу оцінку працям дослідників волинської старовини дали професор, доктор історичних наук, засновник волинської археологічної школи Михайло Кучинко та доктор історичних наук, професор ВНУ імені Лесі Українки, голова обласної організації Національної спілки краєзнавців України Анатолій Шваб.

Промовці зазначили, що дослідження глибоких коренів нашої минувшини сьогодні як ніколи актуальні, оскільки російські загарбники не лише руйнують наші міста і села, вбивають людей, а й хочуть привласнити нашу історію. Знахідки авторів свідчать, що в той час, коли в нас уже рівень культури був на надзвичайно високому рівні, болотами, де нині москва, ще блукали дикі звірі і про жодні високомистецькі твори на тих територіях мови не може бути.

Обидва видання, які окрім надзвичайно цікавого фактажного наповнення, прекрасно поліграфічно оформлені, вже введені в науковий обіг. Знаково, що на презентації були присутні студенти-історики Волинського національного університету, яким і належить у майбутньому досліджувати місцеву старовину і примножувати спадщину сучасних археологів.

Микола ЯКИМЕНКО.
Волинська область.

Фото автора.

Фізичної смерті Курбаса московитам видалося мало

Олександр Барбі: від шкільного захоплення до високої місії захисника Вітчизни

Успіх приходить до гідних і відважних. У переддень свого 27-річчя Олександр Барбі, капітан Збройних Сил України, начальник групи регламенту та ремонту зенітного ракетно-артилерійського дивізіону окремої механізованої бригади імені князя Володимира Мономаха, був нагороджений Премією Верховної Ради України за внесок молоді у розвиток парламентаризму, місцевого самоврядування.

Олександр, ще навчаючись у школі, вирізнявся допитливістю, відвертістю, мав різнобічні інтереси та завжди боровся за справедливість. Комунікабельність, щирість у стосунках, наполегливість у досягненні цілей сприяли тому, що навколо Сашка завжди гуртувалися друзі, однолітки. Як учень громадсько-активної школи долучався до молодіжних ініціатив, волонтерського руху, був постійним учасником учнівського самоврядування. Саме зі шкільних років формувався організаторський талант Олександра, відповідальність за доручену справу. Його вчинками керувало почуття причетності до всього, що відбувалося у школі, селищі, районі та області.

Сашко був активний учасник спортивних секцій з ігрових видів спорту, захоплювався футболом, баскетболом. Здобував знання і опановував навички спортивного туризму, брав участь у пішохідних походах у гори та велопоходах.

Як учасник гуртка спортивно-бальних танців мав нагороди в обласних і всеукраїнських змаганнях. Також залюбки займався народною хореографією, був активним учасником народного аматорського пісенно-танцювального колективу «Чебреці».

Проте найбільшим захопленням у шкільні роки став гурток «Школа безпеки», де Олександр здобував навички рятувальника і зміг виявити свої організаторські здібності. У складі команди «Оріон» став призером та переможцем обласних і всеукраїнських змагань юних рятувальників.

Олександр Барбі продовжив участь у заходах громадської організації «Всеукраїнський громадський дитячий рух «Школа безпеки» і під час навчання у Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут». З 2016 року брав активну участь як тренер команди, інструктор, а також волонтер в організації та проведенні всеукраїнських зборів-змагань юних рятувальників «Школа безпеки», спеціалізованих таборів, форумів, акцій для дітей та молоді. Здобуті знання щодо практичної підготовки молодого покоління до дій у надзвичайних ситуаціях, популяризації здорового і безпечного способу життя Олександр використав у дитячому оздоровчому таборі «Джерело» Київської області, де ініціював проведення навчань для дітей за програмою «Школа безпеки».

Після закінчення університету у 2019 році Олександр Барбі прийняв для себе важливе рішення — стати військовим. Звичка відповідального ставлення до дорученої справи, дисциплінованість, запас знань і набутих навичок, усвідомлення високої місії Захисника Вітчизни привели до лав Збройних Сил України.

На роки його служби випало чимало випробувань: участь в операції Об'єднаних сил, інших бойових діях, втрата побратимів.

24 лютого 2022 року Олександр зустрів разом зі своїм підрозділом у населеному пункті Волноваха. Потім були Вугледар, Бахмут, а останній рік — Авдіївський напрямок. За свою ретельну службу, відвагу і блискуче виконання бойових завдань у листопаді минулого року Олександру Барбі присвоєно звання капітана.

Разом зі своїми побратимами Олександр захищає нашу державу, її незалежність і суверенітет у боротьбі з агресором, гідно несе звання офіцера Збройних Сил України.

АКТУАЛЬНО

Зусиллями Чернівецької міської ради постійно покращуються умови лікування для військових

Тепер у Чернівецькому військовому госпіталі встановлено два ліфти за 8,5 млн грн, які було виділено міською радою у 2022 та 2023 роках.

«Ліфти були критично необхідні пораненим військовослужбовцям, щоб дістатись до операційного блоку, рентген-кабінету, хірургічного, терапевтичного і лабораторного відділень, та й просто вийти на вулицю», — зазначив чернівецький міський голова Роман Клічук, який постійно відвідує госпіталь.

Начальник госпіталю Василь Рогатюк розповів про лікування наших військовослужбовців та показав умови, в яких вони перебувають.

«Не зупиняємося на досягнутому. На 2024 рік виділили ще 3,5 млн грн. За ці гроші планується перепрофілювання терапевтичного відділення в хірургічне, оскільки відчутна потреба у лікуванні хворих, які потребують саме хірургічного втручання.

Ми, медики, дякуємо депутатському корпусу у забезпеченні наших військових гідними умовами лікування», — каже Василь Рогатюк.

Сергій СУЛИМА.
Чернівецька область.

ОГОЛОШЕННЯ

Втрачений **військовий квиток** МО № 222785 виданий Бердянським військовим комісаріатом Запорізької області 22 травня 2000 р. на ім'я **Добича Сергій Віталійович,** вважати недійсним.

Втрачене **посвідчення учасника бойових дій** серія УБД № 475992 видане Управлінням персоналу штабу в/ч А 2393 від 28 грудня 2021 р. на ім'я **Добича Сергій Віталійович,** вважати недійсним.

Втрачене **службове посвідчення** серія ПС №148336, видане Державною прикордонною службою України від 02.02.2023 на ім'я **Вауліна Євгена Олександровича** вважати не дійсним.

Втрачений **диплом про вищу освіту** серія М20 №071706 від 07.03.2020 та **додаток до диплому** Д20 №071706 від 07.03.2020 виданий Університетом Короля Данила на імя **Вовк Анастасії Олександрівни,** 15.01.1998 р.н., вважати недійсним.

Втрачений **Атестат про повну загальну середню освіту** серія КХ номер 48744033 виданий Навчально - виховним комплексом "Ковалівська гімназія" Васильківського району Київської області від 28 травня 2016 року на ім'я **Лазаревич Артем Олександрович,** вважати недійсним.

Приватний нотаріус Сумського міського нотаріального округу Крютченко І.О. повідомляє про відкриття спадщини після **померлої 20.01.2024 року Реутової Антоніни Павлівни,** 20.11.1939 року народження, та запрошує спадкоємців померлої до 20.07.2024 року звернутись для оформлення спадщини за адресою: Сумська обл., м. Суми, вул. Британська, буд.11, кв.3, тел.+380993838624.

Приватний нотаріус Криворізького районного нотаріального округу Дніпропетровської області Коваленко І.М. повідомляє про відкриття спадщини після смерті 09.11.2023 Іванової Ольги Христофорівни, 12 липня 1952 року народження. Спадкоємцям та/або кредиторам померлої Іванової Ольги Христофорівни звертатись до нотаріуса за адресою: Дніпропетровська обл., м.Кривий Ріг, вул.Віталія Матусевича, буд.48, кв.21, тел.:+380677834923.

Вижницька державна нотаріальна контора Чернівецької області повідомляє про відкриття спадщини після смерті **КУЧЕРУКА ВОЛОДИМИРА МИХАЙЛОВИЧА,** 1952 року народження, який помер **13.04.2022 року.**

Спадкоємцям **КУЧЕРУКА ВОЛОДИМИРА МИХАЙЛОВИЧА** необхідно з'явитися до Вижницької державної нотаріальної контори Чернівецької області протягом місяця з дня опублікування цього повідомлення, за адресою: Чернівецька область, місто Вижниця, вул. Січових Стрільців, буд. 4-В.

У разі неявки вищезазначених осіб до Вижницької державної нотаріальної контори Чернівецької області, нотаріусом буде видано свідоцтво про право на спадщину спадкоємцю, який подав заяву про прийняття спадщини у встановлений законом строк.

У провадженні Рівненського міського суду Рівненської області (33028, м. Рівне, вул. Шкільна,1) перебуває кримінальне провадження №22024180000000011 від 11.01.2024 (номер провадження 1-кп569/1253/24, справа №569/2264/24) про обвинувачення Агафонової Ольги Анатоліївни у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч.2 ст. 111, ч.5 ст.111-1 КК України. Суддя Рівненського міського суду Рівненської області Головчак Мар'ян Михайлович викликає обвинувачену Агафонову Ольгу Анатоліївну 26.05.1965 року народження., громадянку України, уродженку м.Лисичанськ Луганської області, зареєстрована за адресою: м. Сєвєродонецьк Луганської області, вул. Федоренка, 2, кв. 46, останнє відоме місце проживання : невизначено, у судове засідання, яке визначено судом та призначено на **23.04.2024 року о 11 год. 00 хв., 14.05.2024 року о 09 год. 00 хв.,, 16.05.2024 року о 12 год. 00 хв., 23.05.2024 року о 14 год. 00 хв.,** та відбудуться в приміщенні Рівненського міського суду (м. Рівне, вул.. Шкільна, 1) у залі судового засідання №1.

Втрачений **диплом магістра** М18 159305 від 31.12.2018 виданий Міністерство освіти і науки України на ім'я **Асланян Степан Семенович** вважати не дійсним.

Втрачений **диплом бакалавра** В17 068640 від 30.06.2017 виданий Міністерство освіти і науки України на ім'я **Асланян Степан Семенович** вважати не дійсним.

Викрадене посвідчення учасника бойових дій серія УБД № 473009 видане Кадровим центром Збройних сил України від 30 листопада 2021 р. на ім'я Колосової Олени Павлівни, вважати недійсним.

Втрачене **свідоцтво про право на спадщину за законом** видане Другою красноармійською державною нотаріальною конторою 06.10.2007 року по реєстру 1579 на ім'я **Кривонос Галини Василівни** вважати не дійсним.

Втрачене **свідоцтво про право власності на житло** видане Радянською районною державною адміністрацією 11.06.1998 р. (розпорядження № 19013) та зареєстрованого в Бюро 25.06.1998 р. за реєстровим № 93 на ім'я **Іскронок Яніна Семенівна, Рульов Віталій Миколайович,** вважати недійсним.

Розшукуються спадкоємці Вітвіцької Лідії Гаврилівни 1938 р.н., яка померла 23.08.2023 р., проживала в с. Володимирівка Синельниківського р-ну Дніпропетровської обл., звертатися : смт. Межова Синельниківського р-ну Дніпропетровської обл. пр. Незалежності, буд.18а, т.380563060850 нотаріус Філіпова І.П.

Приватний нотаріус Стрийського РНО Львівської області Суряк Андріана Андріївна **повідомляє про відкриття спадщини після смерті 03.03.2024 р. Матвієць Надії Михайлівни,** 01.07.1949 р.н. **Спадкоємцям Матвієць Надії Михайлівни для оформлення своїх спадкових прав необхідно звернутися до 02.09.2024 р.** за адресою: Львівська обл., Стрийський р-н, м. Новий Розділ, проспект Шевченка, 21, тел.: 0960589335.

Після померлого "27" листопада 2023 року Міскевича Олександра Юрійовича відкрилася спадщина у приватного нотаріуса Київського міського нотаріального округу Бовбалан Надії Ростиславівни.

Прошу спадкоємців до 27 травня 2024 року повідомити про свої наміри та звернутися до нотаріуса за адресою: місто Київ, вул. Іоанна Павла II, буд. 22, кв. 24, тел.: 096 227 78 22.

Після померлої "28" вересня 2023 року Пономарьової Наталії Василівни відкрилася спадщина у приватного нотаріуса Київського міського нотаріального округу Бовбалан Надії Ростиславівни.

Прошу спадкоємців до 27 липня 2024 року повідомити про свої наміри та звернутися до нотаріуса за адресою: місто Київ, вул. Іоанна Павла II, буд. 22, кв. 24, тел.: 096 227 78 22.

У провадженні Рівненського міського суду Рівненської області (33028, м. Рівне, вул. Шкільна,1) перебуває кримінальне провадження №22024180000000052 від 08.03.2024 (номер провадження 1-кп 569/1403/24, справа №569/5678/24) про обвинувачення Шаблінської Світлани Олександрівни у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 111 , ч. 5 ст. 111-1 КК України. Колегія суддів в особі головуючого судді Сидорука Євгена Івановича , суддів : Головчака Мар'яна Михайловича , Діонісьєвої Наталії Миколаївни викликають обвинувачену **Шаблінську Світлану Олександрівну ,** 14 квітня 1969 р.н., громадянку України ,уродженку м. Луганськ , останнє відоме місце проживання та реєстрації : Автономна Республіка Крим , Сакський район , смт. Новофедорівка ,вул. Севастопольська, 23 , кв. 58 у підготовче засідання, яке визначено судом та призначено на **11 квітня 2024 року о 14 год. 00 хв., 15 квітня 2024 року о 14 год. 00 хв., 16 квітня 2024 року о 14 год. 00 хв..** та відбудуться в приміщенні Рівненського міського суду (м. Рівне, вул.. Шкільна, 1) у залі судового засідання №1.

ДЕНЬ

№ 63 (8342) СУБОТА, 30 БЕРЕЗНЯ 2024

Сьогодні в Україні без опадів, лише вночі на сході невеликі дощі. Температура вночі 4—11 градусів тепла. Вдень — 16—22, на заході — до 26. Вітер південний, 7—12 м/с

ЦЬОГО ДНЯ, 30 БЕРЕЗНЯ

1865. Помер Олександр Духнович — закарпатський греко-католицький священник, письменник, педагог і культурний діяч. **1894.** Народився Микола Барабашов — український астроном. **1922.** У Києві створено театр-студію «Березіль» (нині Харківський академічний український драматичний театр імені Тараса Шевченка). **1973.** Помер Дмитро Донцов — український літературний критик, публіцист, філософ, політичний діяч, один із перших керівників Союзу визволення України (СВУ), головний ідеолог українського інтегрального націоналізму. **1977.** Помер Левко Ревуцький — український композитор, педагог, музичний і громадський діяч.

СПОРТ

«Сокіл» виграв 15-й титул!

Хокей. Чемпіонат України. Плей-оф. Фінал. 4-й матч. Кременчук. «Айсберг».

«Кременчук» — «Сокіл» (Київ). 2:3 (1:1, 0:1, 1:1).

Рахунок серії — 4:0 на користь киян. Попередні матчі завершилися — 3:0, 6:5 і 3:2.

Четвертий матч «золотих» перегонів розпочався ввечері 28 березня, але через повітряні атаки кацапської орди, котрі тривали майже 9 годин, догравався наступного дня.

Непохитна позиція мера Парижа

Міський голова Києва, у минулому професіональний боксер, багаторазовий чемпіон світу Віталій Кличко мав розмову з мером Парижа Анн Ідальго, яка нещодавно відвідала столицю України.

Мадам Ідальго підтвердила свою непохитну позицію щодо недопущення російських та білоруських спортсменів — представників країн-терористів — до участі в Олімпійських іграх, які відбудуться влітку в столиці Франції.

Віталій Кличко вручив Анн Ідальго відзнаку київського міського голови — нагрудний знак «За сприяння обороні Києва». Адже від початку повномасштабної війни мерія Парижа надсилала гуманітарну допомогу, а також генератори, інше обладнання, яке було вкрай необхідним.

Анн Ідальго запросила київського колегу на Саміт мерів європейських міст, який відбудеться у Парижі в травні.

Поборються за медалі та олімпійські ліцензії

Спортивна гімнастика. Наставник збірної України зі спортивної гімнастики Геннадій Сартинський назвав прізвища атлетів, які виступатимуть на чемпіонаті Європи-2024 в Рімені (Італія) з 24 по 28 квітня.

Україну представлятимуть Ілля Ковтун, Олег Верняєв, Ігор Радівілов, Назар Чепурний та Радомир Стельмах.

Для Верняєва це буде перший ЧЄ з 2019 року. Ковтун захищатиме звання чемпіона у вправах на паралельних брусах. Радівілов, який є чотириразовим європейським чемпіоном, не вигравав «золото» турніру з 2021 року.

На змаганнях розігруватимуть ще й олімпійські ліцензії. Україна тепер має лише одну чоловічу перепустку на Ігри в Парижі-2024 — командну, яку здобула на ЧС-2023.

У переліку — Німеччина, Польща і навіть Англія

Футбол. Стало відомо, де гравці клубу УПЛ «Кривбас» (Кривий Ріг) планують проводити єврокубкові матчі у сезоні-2024/2025 у разі кваліфікації до континентальних турнірів.

Клуб, зокрема, «пропрацьовує варіант» з Німеччиною. Також розглядали варіант проводити зустрічі в Польщі та навіть в Англії.

Додамо, що у турнірній таблиці Прем'єр-ліги «Кривбас» посідає друге місце, набравши 43 очки у 21 матчі.

Підготував Геннадій БРАНИЦЬКИЙ.

ЗСУ констатують: російським окупантам ніколи не буде спокою на нашій землі

ФРОНТ

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Тим часом на лінії зіткнення тривають запеклі бої на кількох напрямках. «На суходолі Сили оборони України продовжують утримувати під контролем ключові висоти та райони оборони. Наша мета — не допустити втрати своєї території, максимально виснажити противника, завдати йому максимальних втрат, сформувати і підготувати резерви для проведення наступальних дій.

Наші артилеристи використовують високоточні боєприпаси для ураження скупчень противника навіть за десятки кілометрів від лінії фронту. Ворог не лише зазнає значних втрат у живій силі та техніці включно з артилерійськими системами, він ніколи й ніде не може почуватися у безпеці, зокрема і на тимчасово окупованих територіях України. Це важливий психологічний фактор. Їм не буде спокою на нашій землі. Ніколи. І кожен окупант повинен це усвідомлювати», — зазначив Головнокомандувач ЗСУ генерал-полковник Олександр Сирський в інтерв'ю Укрінформу.

Одночасно він заявив, що Україна вдячна союзникам і партнерам за кожну одиницю військової техніки й обладнання, що передані для Сил оборони, але більша передбачуваність у постачанні зброї і боєприпасів могла б значно підвищити ефективність бойового планування та уникнути втрат територій і людей. Головнокомандувач ЗСУ констатував: українські війська не змогли розвинути успіх під час Харківського наступу, тому що їм не вистачило ресурсів. І саме відсутність ресурсів та необхідної кількості боєприпасів дала змогу росіянам глибоко закопатися в землю на півдні, у Запорізькій області, і штурм цих позицій без ефективної підтримки з повітря обернувся для ЗСУ людськими втратами і втратами техніки.

На думку військового експерта Сергія Згурця, надходження боєприпасів від союзників істотно вплине на ситуацію на фронті. «Переговорний процес щодо контрактування знайдених Чехією боєприпасів в обсязі 1 млн завершився. Ці боєприпаси почнуть надходити в Україну з квітня, тобто це досить гарні часові показники. Навіть якщо потреби піхоти по 300 тис. на місяць, з урахуванням обіцянок постачання з інших країн, то це істотно змінить динаміку на полі бою, де співвідношення ворожої артилерії до нашої становить 1 до 5. Нам потрібно виправляти цю динаміку на власну користь», — наголосив він.

За словами аналітика, наразі оптимальна стратегія української сторони — не допустити наступів росіян, не дати противнику накопичувати ресурси шляхом знищення їхніх підрозділів, які діють на лінії фронту.

Ольга ВІТЕР.

МАЛЮНОК ДНЯ

Відродження.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

«Пісня — це частина ідентичності»

Військовому оркестру 93-ї бригади «Холодний Яр» доводилося виступати і в найкращих театрах, і в школах, і в підвалах, і просто неба — перед воїнами, які щойно повернулися з передової.

Це сучасний бенд, який відійшов від класичного розуміння репертуару військового оркестру, виконує авторські пісні учасників колективу та кавер-версії хітів інших виконавців, гуртів та оркестрів. Кореспонденти «Голосу України» насолодилися драйвовим виступом команди разом зі студентами та викладачами Київського професійного коледжу автотранспортних технологій. Глядачі із завдоволенням аплодували і підспівували артистам у пікселі, не забуваючи зафіксувати цю чудову мить на телефон.

— Дуже сподобався концерт. Енергетика, їхній настрій, музика. Гарно й гармонійно рухаються. А найголовніше — українська пісня! Все таке наше, рідне, тепле, — каже одна зі студенток, Настя, просить сфотографувати її на згадку із солістами оркестру.

Більшість текстів для колективу написав начальник оркестру, молодший лейтенант, диригент Олександр Корольов. «А музику створюємо спільно, — розповідає він. — Сідаємо у наше військово-сімейне коло і нанизуємо ідеї, тож це колективна творчість». Пісні «Герой — Херсон», «Незламні герої» давно здобули популярність.

Вшановуючи пам'ять полеглих воїнів, до репертуару додали пісню Юрія Юрченка на слова загиблого поета Максима Кривцова «Жовтий скотч»:

Весь світ у ранах —
я візьму цей жовтий скотч,
Я знаю, тут у поміч — лише жовтий скотч,
Так вабить декольте цієї дивної весни,
Ми всі пішли на схід, бо хто, якщо не ми.

«Майже сорок відсотків артистів оркестру — учасники бойових дій, це з 2014 року. Наш барабанщик був на нулі вже у 2022-му», — нагадує Олександр Корольов. Нині усі учасники оркестру поєднують творчість зі службою в ЗСУ. Один із музикантів після початку повномасштабного вторгнення рф залишив колектив. «Пішов у третій батальйон 93-ї бригади вокаліст оркестру й піаніст В'ячеслав Кошман, — розповідає Олександр Корольов. — Сказав: «Я потрібен там».

Репертуар завжди підлаштовують під аудиторію. «Інколи він з ненормативною лексикою, — зізнається Олександр, — але завжди підбадьорливий. Це треба кожному, а передусім військовослужбовцям, які воюють на передовій. Морально-психологічна підтримка надзвичайно важлива».

Служить у ЗСУ і батько одного із солістів оркестру Олександра Біденка. Його щемлива пісня «До мами», написана на 8-й день повномасштабного вторгнення, здобула велику популярність, а її автор отримав подяку від міністра оборони Рустема Умєрова.

«Це пісня-лист до найріднішої людини від солдата, який розуміє, що вже не повернеться з бою. І текст, і музика — мої, — розповідає Олександр. — У мене батько військовий, з 2016 року воює. Вдома не буває взагалі, а тут ще і я пішов. Важко, але мама нас підтримує. Ми потрібні тут».

Колись Олександр був цивільною людиною, учасником багатьох вокальних конкурсів, зокрема «Х-фактор», а тепер, як і тато, одягнув військову форму. Між чергуваннями разом з оркестром їздить з концертами підтримувати бойовий дух бійців.

«Виступаємо і в прифронтових, і в тилових районах. Прагнемо щось цікаве заспівати і дітям, і студентам. Щоб вони розуміли, чому ця війна у нас триває більш як 300 років, чому росія знищувала нашу культуру, нашу мову. І що нині триває бій передусім за право бути українцями. Нагадати, що пісня — це частина нашої ідентичності».

Анна ЛУКАНСЬКА.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Відповідальні за підготовку номера: Світлана ЧОРНА, Тетяна УВЄРОВА.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
- Рукописів не повертаємо.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(р) Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка).
Передплатний індекс **на 2024 рік** 40224

145,00 грн. — на місяць;
435,00 грн. — на квартал;
870,00 грн. — на пів року;
1740,00 — на рік.

Друк: ТОВ «Мега-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15 www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 92167

Видавець — Державне підприємство «Редакція газети «Голос України».
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-73;
відділ реклами — 503-61-92;

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama1@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

Сайт — www.golos.com.ua